

REPUBLIKA SLOVENIJA

STATISTIČNI URAD REPUBLIKE SLOVENIJE

www.stat.si

Okoljski kazalniki za Slovenijo

Ljubljana, december 2009

UVODNA BESEDA

V zadnjem času smo se začeli bolj zavedati pomembnosti svojega okolja. Podnebne spremembe in drugi naraščajoči pritiski na okolje nas silijo v spremembo družbenih vrednot in vedenja ter hkrati spodbujajo raziskave in razvoj novih tehnologij za njegovo ohranitev. Za učinkovito spopadanje z okoljskimi težavami je pomembna učinkovita okoljska politika; osnova za uspešno izvajanje take politike pa je celovito spremljanje posameznih delov okolja, pridobivanje podatkov o njem in poročanje o njegovih spremembah.

Okoljski kazalniki so zaradi svoje preprostosti in sporočilnosti zelo uporabni kot orodje za spremljanje stanja in sprememb v okolju. Z njimi je mogoče strnjeno prikazati različne okoljske vsebine. Primerno izbrani kazalniki, ki temeljijo na dovolj dolgi časovni vrsti, lahko prikazujejo ključne smeri razvoja in so v pomoč pri opisovanju vzrokov in učinkov okoljskih stanj ter pri sledenju in vrednotenju izvajanja okoljskih politik. Kazalniki pretvarjajo kompleksne številčne podatke v informacije, uporabne tako pri sprejemanju političnih odločitev kakor tudi za raziskovalne namene in splošno javnost.

Z razvojem okoljskih kazalnikov se ukvarjajo številne mednarodne organizacije, med njimi Eurostat, Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj, Evropska okoljska agencija, Združeni narodi in druge.

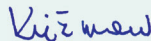
Eurostat je kot generalni direktorat Evropske komisije odgovoren za zagotavljanje statistik, kazalnikov in metainformacij, tudi za področje okolja. Podatki o okolju so potrebni za razvoj, uvajanje in izvajanje, spremljanje in ocenjevanje evropske okoljske politike, še posebej 6. okoljskega akcijskega programa. Eurostat pri teh dejavnostih tesno sodeluje z Evropsko okoljsko agencijo. Podatki o okolju, iz katerih Eurostat izračunava okoljske kazalnike, zajemajo področja odpadkov, vodnih virov in odpadnih voda, izdatkov za varstvo okolja, okoljskih taks, izdelkov za zaščito rastlin, onesnaževanja zraka in klimatskih sprememb ter rabe tal. Vključeni pa so tudi podatki, ki razkrivajo, kako na okolje vplivajo področja energetika, promet in kmetijstvo.

Okoljski kazalniki so vse pomembnejši tudi v Sloveniji. Slovenija se je omrežju EIONET »*Environmental Information and Observation Network*«, to je informacijsko in komunikacijsko omrežje za poročanje o okolju, pridružila leta 1998, polnopravna članica Evropske okoljske agencije pa je od leta 2001. Z razvojem okoljskih kazalnikov se na državni ravni ukvarja predvsem Agencija RS za okolje v okviru Ministrstva za okolje in prostor, pri zagotavljanju podatkov za izdelavo teh kazalnikov pa sodeluje tudi SURS.

Na Statističnem uradu RS se izvajajo številna raziskovanja, povezana z okoljem, na primer raziskovanja o odpadkih, vodah, izdatkih za varstvo okolja itd. V okviru teh raziskovanj se zbirajo podatki, ki se med drugim lahko uporabijo tudi za izračunavanje okoljskih kazalnikov.

Zamisel o publikaciji, v kateri bi strnjeno predstavili okoljske podatke, se je na našem uradu oblikovala že nekaj časa in zdaj je tukaj prva publikacija s področja okolja, v kateri smo zajeli izbrane okoljske kazalnike. Zaradi jasnejšega pregleda okoljske problematike v Sloveniji smo dodali še podatke, ki omogočajo tudi mednarodno primerjavo in ki kažejo stanje na posameznem področju v Sloveniji primerjavi z drugimi evropskimi državami.

Osrednji del publikacije predstavlja 18 izbranih okoljskih kazalnikov s področij zrak, vode, odpadki, investicije v varstvo okolja, energetika in promet. Vsi kazalniki temeljijo na daljših časovnih vrstah podatkov, podane pa so tudi mednarodne primerjave na ravni Evropske unije.

Mag. Irena Križman
generalna direktorica

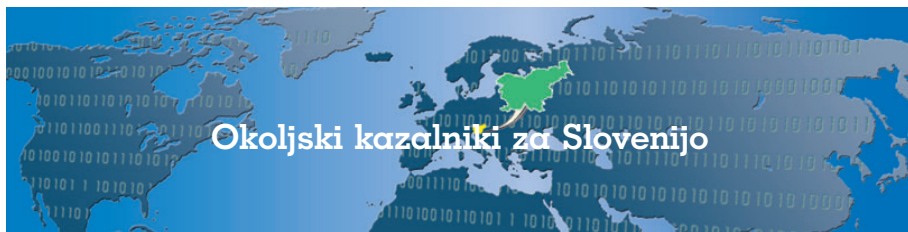
Izdal Statistični urad Republike Slovenije, Ljubljana, Vožarski pot 12 - **Uporaba in objava podatkov dovoljeni le z navedbo vira** - Odgovarja generalna direktorica mag. Irena Križman - Gradivo pripravili mag. Mojca Žitnik, Mojca Suvorov, Sulejma Čehič, Danica Bizjak, Metka Pograjc, Mojca Pogačnik, Teja Rutar – Urednica zbirke Brošure Marina Urbas - Slovensko besedilo jezikovno uredila Ivanka Zobec - Oblikovala Dušan Weiss in Ada Poklač - Naklada 520 izvodov - Tisk tiskarna Januš

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

502.175(497.4)

OKOLJSKI kazalniki za Slovenijo / [pripravili Mojca Žitnik ...
et al.]. - Ljubljana : Statistični urad Republike Slovenije, 2009

ISBN 978-961-239-188-1
1. Žitnik, Mojca, 1970-
248888576

KAZALO

IZBRANI OKOLJSKI KAZALNIKI	5
ZRAK	6
IZPUSTI TOPLOGREDNIH PLINOV	6
Slika 1: Indeks izpustov toplogrednih plinov glede na cilj Kjotskega protokola, Slovenija, 1986–2007	6
Tabela 1: Deleži izpustov toplogrednih plinov, Slovenija, 2000 in 2004–2007	6
Slika 2: Indeks izpustov toplogrednih plinov glede na cilj Kjotskega protokola, evropska primerjava, 2006	7
IZPUSTI PREDHODNIKOV OZONA	8
Slika 3: Izpusti predhodnikov ozona, Slovenija, 2000–2007	8
Tabela 2: Deleži izpustov predhodnikov ozona, Slovenija, 2000 in 2004–2007	8
Slika 4: Izpusti predhodnikov ozona, evropska primerjava, 2005	9
IZPUSTI TRDNIH DELCEV	10
Slika 5: Izpusti trdnih delcev in njihovih predhodnikov po onesnaževalcih, Slovenija, 2000–2007	10
Tabela 3: Deleži izpustov trdnih delcev in njihovih predhodnikov po onesnaževalcih, Slovenija, 2000 in 2004–2007	10
Slika 6: Izpusti trdnih delcev in njihovih predhodnikov, evropska primerjava, 2005	11
VODA	12
ČRPANJE VODE IZ JAVNEGA VODOVODA	12
Slika 7: Količina vode, načrpana iz javnega vodovoda, na prebivalca, Slovenija, 2002–2008	12
Tabela 4: Voda, načrpana iz javnega vodovoda, Slovenija, 2002 in 2005–2008	12
Slika 8: Količina vode, načrpana iz javnega vodovoda, na prebivalca, evropska primerjava, 2007	13
PORABA VODE IZ JAVNEGA VODOVODA	14
Slika 9: Količina vode, dobavljena gospodinjstvom iz javnega vodovoda, na prebivalca, Slovenija, 2008	14
Tabela 5: Voda, dobavljena iz javnega vodovoda, Slovenija, 2002 in 2005–2008	14
Slika 10: Količina vode, dobavljena gospodinjstvom iz javnega vodovoda, na prebivalca, evropska primerjava, 2007	15
ČIŠČENJE ODPADNIH VODA	16
Slika 11: Deleži posameznih načinov čiščenja odpadne vode, Slovenija, 2003–2008	16
Tabela 6: Prečiščene odpadne vode, Slovenija, 2003–2008	16
Slika 12: Deleži prebivalstva, priključenega na čistilne naprave z vsaj sekundarnim čiščenjem komunalne odpadne vode, evropska primerjava, 2007	17
ODPADKI	18
NASTALI KOMUNALNI ODPADKI	18
Slika 13: Količina nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca, Slovenija, 2008	18
Tabela 7: Nastali komunalni odpadki, Slovenija, 2002 in 2005–2008	18
Slika 14: Količina nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca, evropska primerjava, 2006	19
ODLOŽENI KOMUNALNI ODPADKI	20
Slika 15: Količina odloženih komunalnih odpadkov na prebivalca, Slovenija, 2002–2008	20
Tabela 8: Odloženi komunalni odpadki, Slovenija, 2002 in 2005–2008	20
Slika 16: Količina odloženih komunalnih odpadkov na prebivalca, evropska primerjava, 2006	21

SKUPNA KOLIČINA NASTALIH ODPADKOV (NEVARNIH IN NENEVARNIH)	22
Slika 17: Delež nevarnih odpadkov glede na vse nastale odpadke, Slovenija, 2002–2008	22
Tabela 9: Vsi nastali odpadki, Slovenija, 2002 in 2005–2008	22
Slika 18: Delež nevarnih odpadkov glede na vse nastale odpadke, evropska primerjava, 2006	23
RAVNANJE Z ODPADKI	24
Slika 19: Količine odpadkov, glede na postopke ravnanja, Slovenija, 2002–2008	24
Tabela 10: Deleži odpadkov, glede na postopke ravnanja, Slovenija, 2002 in 2005–2008	24
Slika 20: Deleži odpadkov, obdelani s posameznimi načini ravnanja z odpadki, evropska primerjava, 2006	25
INVESTICIJE ZA VARSTVO OKOLJA	26
DELEŽ INVESTICIJ ZA VARSTVO OKOLJA V INDUSTRIJI (BREZ RECIKLAŽE)	26
Slika 21: Investicije za varstvo okolja v industriji, % BDP, Slovenija, 2001–2007	26
Tabela 11: Investicije za varstvo okolja v industriji, Slovenija, 2001 in 2004–2007	26
Slika 22: Investicije za varstvo okolja v industriji, % BDP, evropska primerjava, 2004	27
ENERGETIKA	28
ENERGETSKA ODVISNOST	28
Slika 23: Energetska odvisnost, Slovenija, 2000–2008	28
Tabela 12: Neto uvoz energije in oskrba z energijo, Slovenija, 2000 in 2005–2008	28
Slika 24: Energetska odvisnost držav v %, evropska primerjava, 2007	29
ENERGETSKA INTENZIVNOST	30
Slika 25: Energetska intenzivnost, BDP v stalnih cenah leta 2000, Slovenija, 2000–2008	30
Tabela 13: Energetska intenzivnost, Slovenija, 2000 in 2005–2008	30
Slika 26: Energetska intenzivnost - oskrba z energijo/BDP v stalnih cenah leta 1995, evropska primerjava, 2007	31
KONČNA PORABA ENERGIJE	32
Slika 27: Končna poraba energije na prebivalca, Slovenija, 2000–2008	32
Tabela 14: Končna poraba energije, Slovenija, 2000 in 2005–2008	32
Slika 28: Končna poraba energije na prebivalca, evropska primerjava, 2007	33
OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE	34
Slika 29: Delež električne energije iz obnovljivih virov v bruto porabi električne energije, Slovenija, 2000–2008	34
Tabela 15: Proizvodnja električne energije, Slovenija, 2000 in 2005–2008	34
Slika 30: Deleži električne energije iz obnovljivih virov v bruto porabi električne energije, evropska primerjava, 2007	35
PROMET	36
GOSTOTA AVTOCESTNEGA OMREŽJA	36
Slika 31: Gostota avtocestnega omrežja, regije, Slovenija, 2007	36
Tabela 16: Dolžine cest po vrsti ceste, Slovenija, 2000 in 2004–2007	36
Slika 32: Gostota avtocestnega omrežja, evropska primerjava, 2005	37
STOPNJA MOTORIZACIJE	38
Slika 33: Število osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev, Slovenija, 2000–2008	38
Tabela 17: Osebnih avtomobili, Slovenija, 2000 in 2005–2008	38
Slika 34: Število osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev, evropska primerjava, 2006	39
ŽELEZNIŠKI PREVOZ NEVARNEGA BLAGA	40
Slika 35: Železniški prevoz nevarnega blaga po vrstah blaga, Slovenija, 2004–2008	40
Tabela 18: Železniški prevoz nevarnega blaga, Slovenija, 2004–2008	40
Slika 36: Železniški prevoz nevarnega blaga, evropska primerjava, 2007	41
DEFINICIJE NEKATERIH UPORABLJENIH POJMOV	42
METODOLOŠKO POJASNILO, KRATICE IN KRAJŠAVE, MERSKE ENOTE	45
SEZNAM DRŽAV	46
VIRI IN LITERATURA	47

IZBRANI OKOLJSKI KAZALNIKI

Kazalniki okolja so najuporabnejše orodje za poročanje o okolju in nas vedno na nekaj opozarjajo. V Sloveniji te kazalnike že dalj časa razvija Agencija RS za okolje, ki je v skladu s 106. členom Zakona o varstvu okolja zadolžena za pripravo publikacije Kazalci okolja. V publikaciji zajemajo 130 okoljskih kazalnikov, izbranih iz nabora jedrnih kazalnikov Evropske agencije za okolje. Kazalniki so razdeljeni v dvanajst tematskih skupin, ki se nanašajo na okoljske sestavine, okoljsko problematiko in integrirane kazalnike, ki sodijo v sistem oblikovanja sektorskih politik. Primerno izbrani kazalniki, ki temeljijo na dovolj dolgi časovni vrsti, nakazujejo smeri razvoja pojava.

V tej publikaciji smo se na SURS odločili izbrati tiste kazalnike, ki kažejo bistvene spremembe na vseh treh področjih. Tako smo v publikacijo vključili zrak in vodo iz okoljskih sestavin, podnebne spremembe, nastajanje in ravnanje z odpadki in investicije v varstvo okolja iz okoljskih problematik ter energetiko in transport iz področja integriranih kazalnikov.

Za izdelavo kazalnikov smo uporabili tiste podatke, ki jih SURS pridobiva s pomočjo svojih raziskovanj (razen področja zrak, kjer so podatki prevzeti od Agencije RS za okolje), ki temeljijo na dovolj dolgi časovni vrsti in za katere smo imeli tudi možnost prikaza mednarodne primerjave. Iz prikaza mednarodne primerjave se namreč še podrobneje kaže trenutno, dejansko stanje Slovenije glede na ostale evropske države.

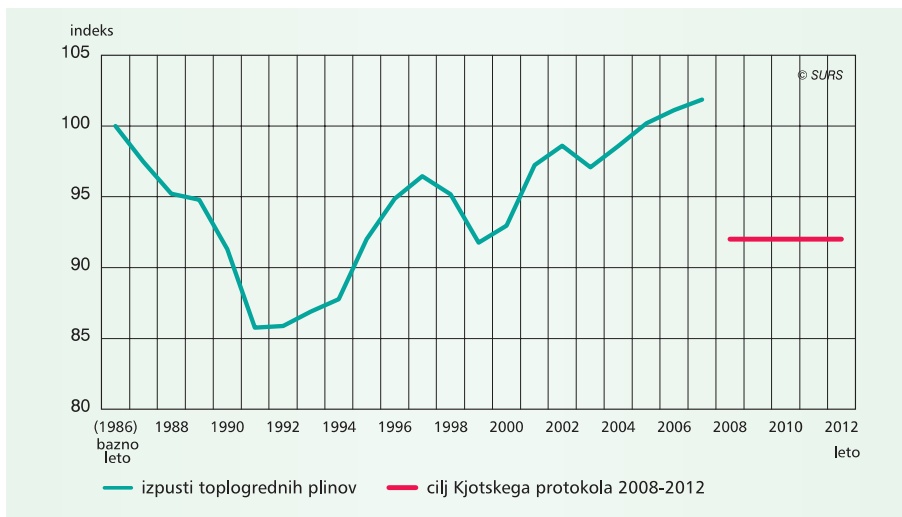
V brošuri je tako za vsak kazalnik najprej prikazana smer razvoja pojava, iz katerega je razviden napredek ali pa zaostanek na posameznem področju, in nato še primerjava Slovenije glede na ostale države Evropske unije in glede na povprečje EU-27.

Večina kazalnikov velja za časovno vrsto od leta 2002 do leta 2008.

ZRAK

IZPUSTI TOPLOGREDNIH PLINOV

Slovenija

Slika 1: Indeks izpustov toplogrednih plinov glede na cilj Kjotskega protokola, Slovenija, 1986–2007

Vir: ARSO

Tabela 1: Deleži izpustov toplogrednih plinov, Slovenija, 2000 in 2004–2007

	2000	2004	2005	2006	2007
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
CO ₂	80,4	81,7	81,8	81,9	82,0
CH ₄	11,8	10,9	10,7	10,5	10,5
N ₂ O	7,0	6,3	6,3	6,4	6,4
F-plini	0,8	1,1	1,2	1,2	1,2

Vir: ARSO

■ Slovenija je z ratifikacijo Kjotskega protokola sprejela obveznost, da bo količino izpustov toplogrednih plinov do leta 2012 v povprečju zmanjšala za 8 % glede na izhodiščne količine izpustov.

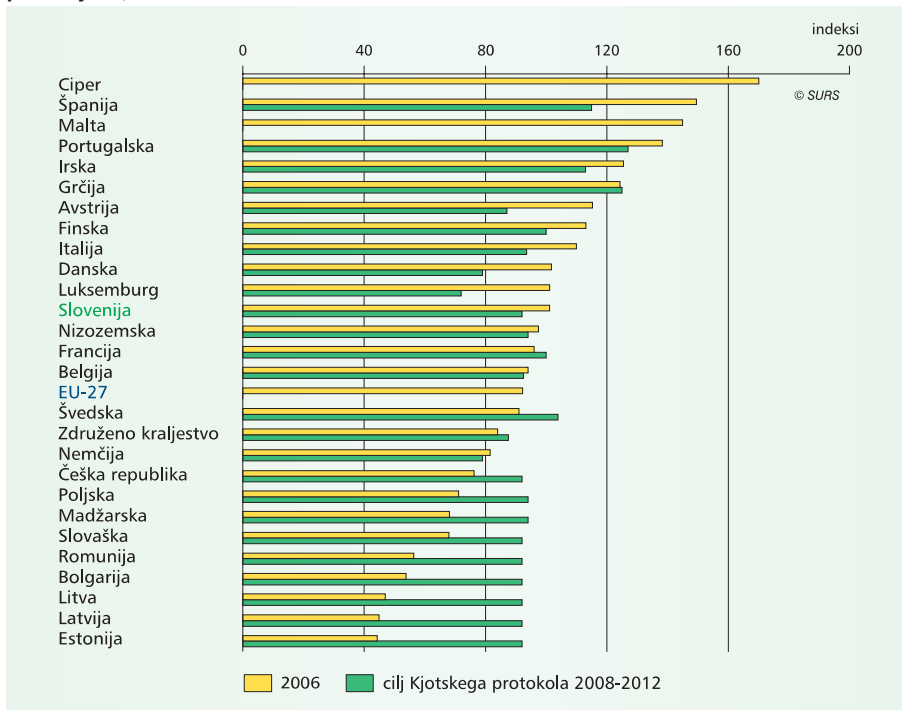
■ Najbolj so se količine izpustov toplogrednih plinov v Sloveniji povečale leta 2001, in sicer za 4,6 %, po tem letu pa je ta količina postopoma naraščala od 0,7 % do 1,6 % letno, razen leta 2003, ko se je zmanjšala za 1,6 %.

■ Količina izpustov CO₂ se je od leta 2000 do leta 2007 povečala za slabih 12 %, medtem ko se je količina izpustov CH₄ v tem obdobju zmanjšala za 2,5 %. Količina izpustov N₂O je bila leta 2007 enaka količini iz leta 2000, čeprav so bila v vmesnem obdobju zabeležena manjša nihanja. Količina izpustov F-plinov se je povečala za dobrih 58 %.

ZRAK

IZPUSTI TOPLOGREDNIH PLINOV

EU-27

Slika 2: Indeksi izpustov toplogrednih plinov glede na cilj Kjotskega protokola, evropska primerjava, 2006

Vir: Eurostat

■ Skupna količina izpustov toplogrednih plinov v EU se je od leta 1990 do leta 2006 znižala za 7,7 %. Leta 2006 je bilo na območju EU-27¹⁾ proizvedenih 5.143 mio. ton CO₂ ekvivalenta izpustov toplogrednih plinov. Države članice EU-27 proizvedejo okoli 21 % vseh izpustov toplogrednih plinov.

■ Nekatere države so cilje, določene s Kjotskim protokolom, že dosegle, druge pa bodo za doseglo le-teh morale skupno količino izpustov toplogrednih plinov še zmanjšati. Med te sodi tudi Slovenija, saj je v letu 2006 dovoljeno količino izpustov teh plinov presegala za okoli 10 %.

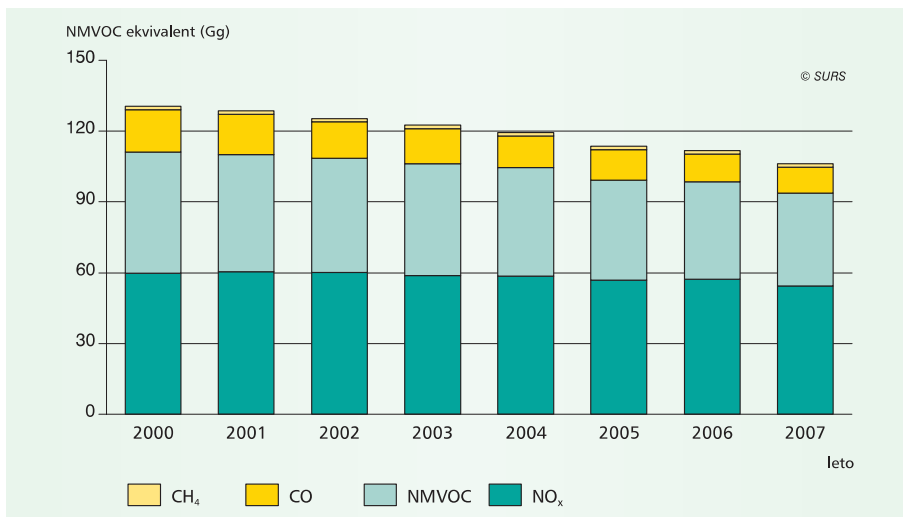
1) Da bi zagotovil primerljivost podatkov, je Eurostat statistične podatke, ki veljajo za obdobje pred letom 2007, preračunal na vse današnje države članice EU-27.

ZRAK

IZPUSTI PREDHODNIKOV OZONA

Slovenija

Slika 3: Izpusti predhodnikov ozona, Slovenija, 2000–2007

Vir: ARSO

Tabela 2: Deleži izpustov predhodnikov ozona, Slovenija, 2000 in 2004–2007

%

	2000	2004	2005	2006	2007
SKUPAJ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
NO _x	45,8	48,9	50,1	51,1	51,3
NMVOC	39,3	38,7	37,3	36,9	37,1
CO	13,7	11,2	11,3	10,7	10,3
CH ₄	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4

Vir: ARSO

■ Izpusti predhodnikov ozona vstopajo ob sončnem sevanju v kemijske reakcije z drugimi spojinami in povzročajo nastanek prizemnega ozona; ta v visokih koncentracijah škodljivo vpliva na dihalni sistem pri ljudeh in povzroča škodo v ekosistemu.

■ Izpusti NMVOC in NO_x so v opazovanem obdobju predstavljali skupno več kot 85 % vseh izpustov v Sloveniji, ki vplivajo na nastanek prizemnega ozona.

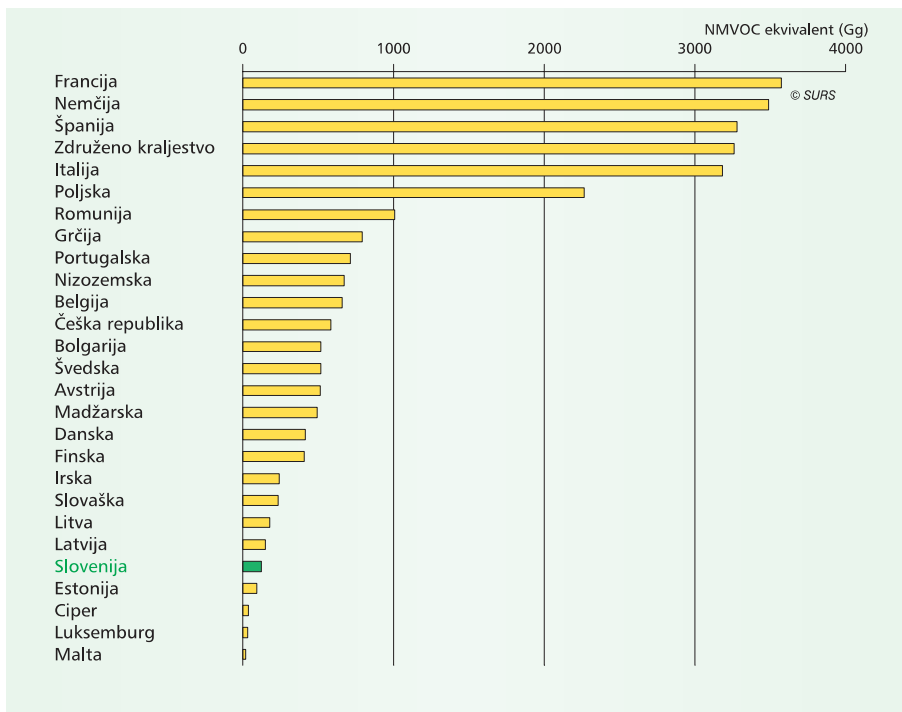
■ Skupna količina izpustov predhodnikov ozona v Sloveniji se je od leta 2000 do 2007 znižala skoraj za 19 %, predvsem zaradi povečane rabe vozil s katalizatorji, v manjši meri pa tudi zaradi povečanega števila dizelskih vozil. V opazovanem obdobju se je skupna količina zmanjševala od 1,5 % do 5,1 % letno. Najizraziteje sta se zmanjšali količini izpustov CO (za skoraj 39 %) in NMVOC (za dobrih 23 %).

ZRAK

IZPUSTI PREDHODNIKOV OZONA

EU-27

Slika 4: Izpusti predhodnikov ozona, evropska primerjava, 2005

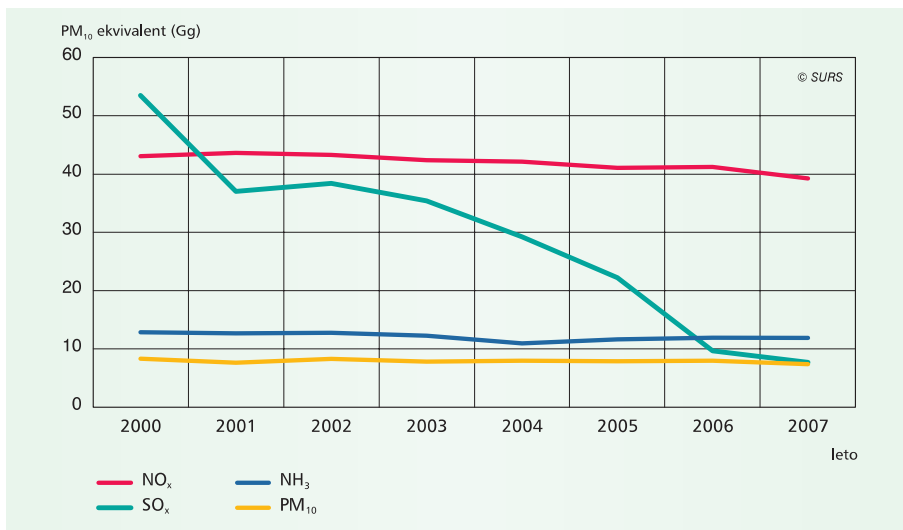
Vir: Eurostat

- Skupna količina izpustov predhodnikov ozona v EU se od leta 1995 dalje postopoma znižuje. Leta 2005 so države članice EU-27 proizvedle 27,5 mio. ton NMVOC ekvivalenta izpustov predhodnikov ozona, to je za dobrih 27 % manj kot leta 1995. Količina izpustov NO_x se je v tej primerjavi zmanjšala za slabih 23 %, količina izpustov NMVOC pa skoraj za 29 %.
- Največjo količino izpustov predhodnikov ozona na območju EU-27 je leta 2005 proizvedla Francija (13,0 %), sledili so ji Nemčija (12,7 %), Španija in Združeno kraljestvo (vsaka po 11,9 %), Italija (11,6 %) in Poljska (8,3 %), najmanjšo količino izpustov teh plinov pa je proizvedla Malta (0,1 %). Slovenija je v letu 2005 proizvedla 0,5 % vseh izpustov predhodnikov ozona na območju EU-27.

ZRAK

IZPUSTI TRDNIH DELCEV

Slovenija

Slika 5: Izpusti trdnih delcev in njihovih predhodnikov po onesnaževalcih, Slovenija, 2000–2007

Vir: ARSO

Tabela 3: Deleži izpustov trdnih delcev in njihovih predhodnikov po onesnaževalcih, Slovenija, 2000 in 2004–2007

	2000	2004	2005	2006	2007
SKUPAJ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
NO _x	36,6	46,7	49,6	58,3	59,4
SO _x	45,4	32,4	26,9	13,7	11,6
NH ₃	10,9	12,1	14,0	16,8	17,9
PM ₁₀	7,1	8,8	9,6	11,2	11,1

Vir: ARSO

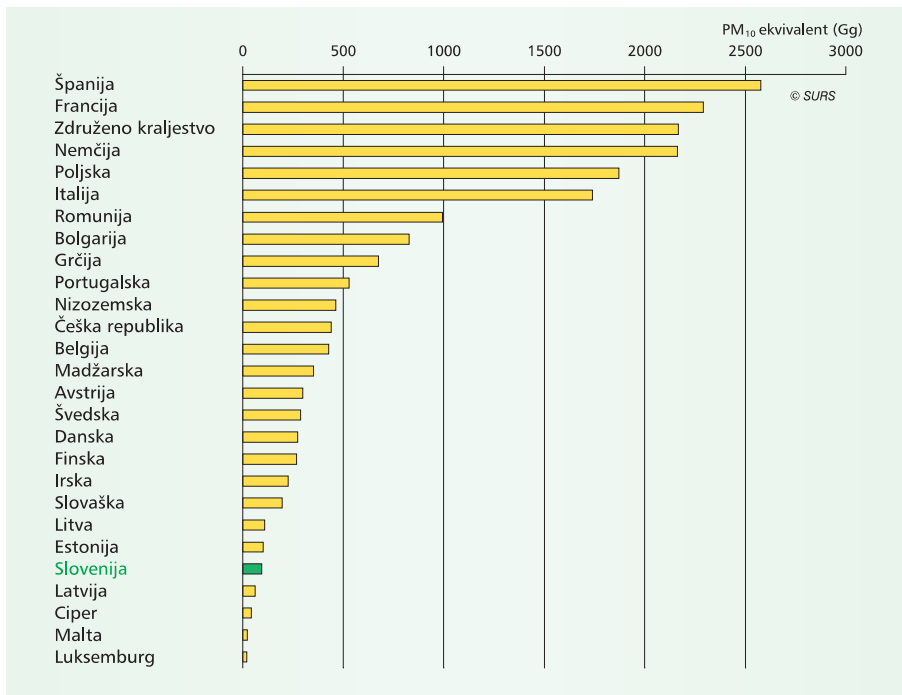
■ Ti delci so mešanica trdnih in tekočih delcev različnih oblik in velikosti in so suspendirani (enakomerno porazdeljeni) v zraku. Njihovo vdihavanje škodljivo vpliva na dihalni in kardiovaskularni sistem pri ljudeh. K izpustom delcev prispevajo največji delež izpusti NO_x in SO_x.

■ V obdobju od 2000 do 2007 se je skupna količina izpustov delcev v Sloveniji zmanjševala (razen leta 2002, ko se je povišala približno za 2 %). V celotnem obdobju se je znižala skoraj za 44 %. Najizraziteje se je zmanjšala količina izpustov SO_x, skoraj za 86 %. Količina izpustov NO_x in NH₃ se je v opazovanem obdobju zmanjšala za 9 % oz. 8 %, količina izpustov primarnih delcev PM₁₀ pa za slabih 12 %.

ZRAK

IZPUSTI TRDNIH DELCEV

EU-27

Slika 6: Izpusti trdnih delcev in njihovih predhodnikov, evropska primerjava, 2005

Vir: Eurostat

■ Skupna količina izpustov delcev v EU se od leta 1995 dalje postopoma znižuje. Leta 2005 so države članice na območju EU-27 proizvedle 19,5 mio. ton PM₁₀ ekvivalenta skupnih izpustov delcev ali za slabih 30 % manj kot leta 1995. Najizraziteje so se zmanjšale količine izpustov SO_x in sicer za več kot polovico. Količina izpustov NO_x se je zmanjšala za dobrih 23 %, količina izpustov NH₃ in primarnih delcev PM₁₀ pa za dobrih 7 % oz. 10 %.

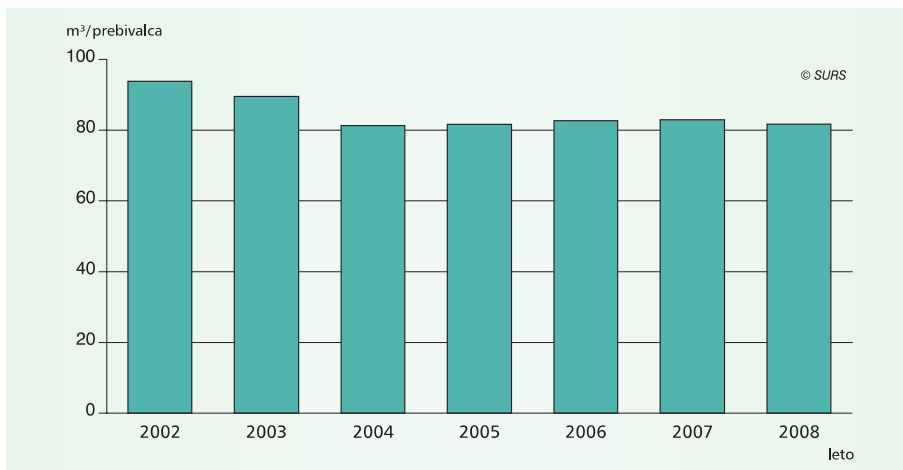
■ Največjo skupno količino izpustov delcev na območju EU-27 je leta 2005 proizvedla Španija (13,2 %), za njo pa Francija (11,7 %), Združeno kraljestvo in Nemčija (vsaka po 11,1 %), Poljska (9,6 %) in Italija (8,9 %); najmanj jih je proizvedel Luksemburg (0,1 %). Slovenija je leta 2005 proizvedla 0,5 % vseh izpustov delcev na območju EU-27.

VODA

ČRPANJE VODE IZ JAVNEGA VODOVODA

Slovenija

Slika 7: Količina vode, načrpana iz javnega vodovoda, na prebivalca, Slovenija, 2002–2008

Vir: SURS

Tabela 4: Voda, načrpana iz javnega vodovoda, Slovenija, 2002 in 2005–2008

	mio. m ³				
	2002	2005	2006	2007	2008
SKUPAJ	187,1	163,5	166,2	167,4	166,7
Podzemna voda	101,6	93,2	104,8	104,5	103,6
Izviri podzemne vode	65,9	56,2	48,2	47,8	47,2
Izviri podz. vode s površ. dotokom	14,6	9,7	9,8	11,2	11,5
Drugo	5,0	4,3	3,3	3,9	4,4

Vir: SURS

■ V letu 2008 je bila skupna dolžina celotnega vodovodnega omrežja v Sloveniji 20.779 km, nanj pa je bilo priključenih 507.806 priključkov.

■ Od leta 2002 do leta 2008 se je količina vode, načrpane iz javnega vodovoda, zmanjšala skoraj za 11 %, med leti pa so količine nihale. Leta 2008 je bilo načrpane skoraj 82 m³ vode na prebivalca.

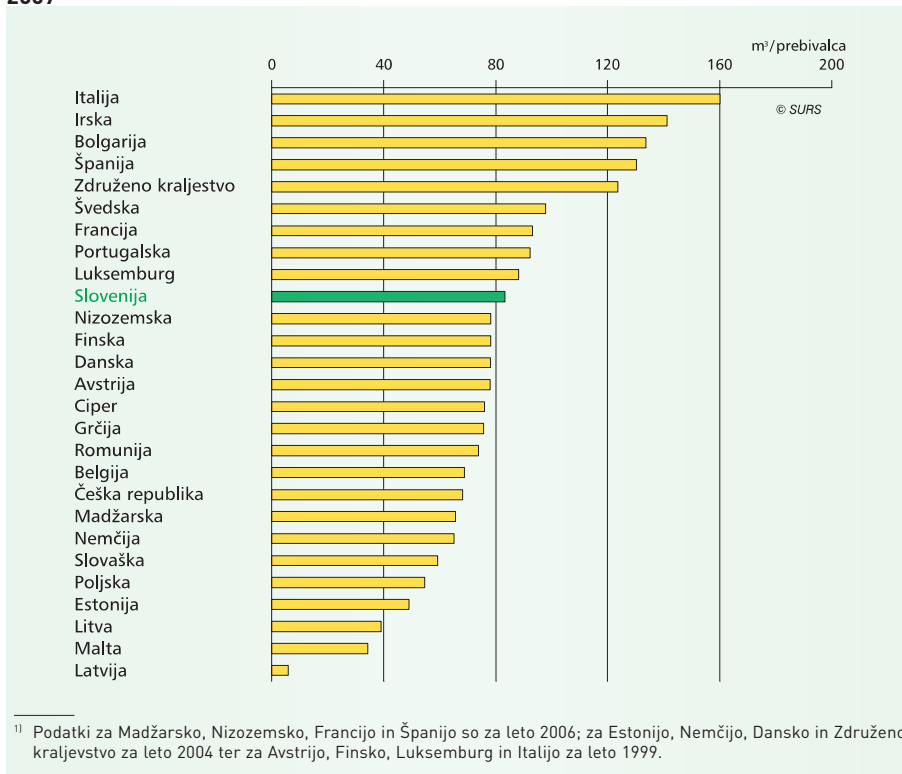
■ V letu 2008 je bilo v Sloveniji največ vode za javno oskrbo z vodo načrpane iz podzemne vode, dobrih 62 %, nato iz izvirov podzemne vode in iz izvirov podzemne vode s površinskim dotokom, iz tekočih voda pa le slaba 2 % (to je glede na kakovost tekočih voda v Sloveniji razumljivo); količina načrpane vode se je glede na prejšnje leto povečala skoraj za 16 %.

■ Največ vode se je načrpalo iz povodja Donave, in sicer okoli 87 %, kar je posledica hidrografskih značilnosti Slovenije.

VODA

ČRPNJE VODE IZ JAVNEGA VODOVODA

EU-27

Slika 8: Količina vode, načrpana iz javnega vodovoda, na prebivalca, evropska primerjava, 2007¹⁾

Vir: Eurostat

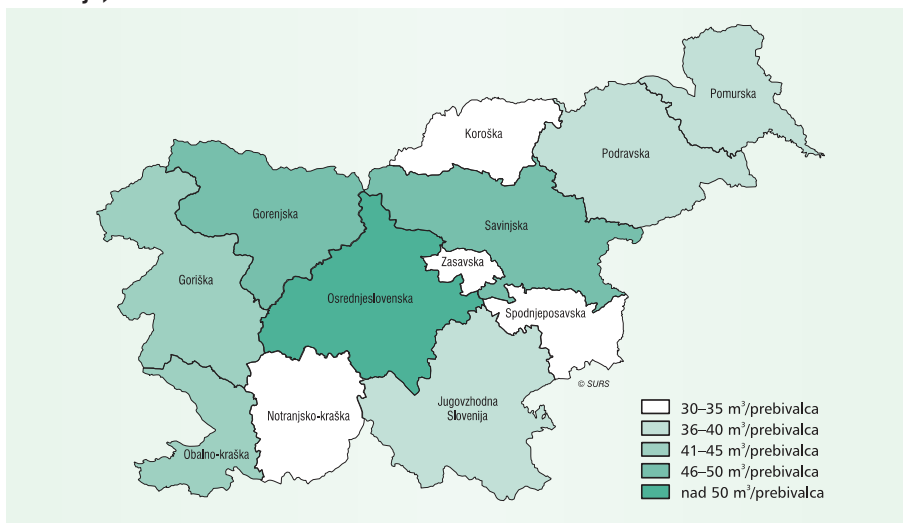
■ V Evropski uniji se je v letu 2007 okoli 21 % vode načrpal za javno oskrbo z vodo, med posameznimi državami članicami pa so se ti deleži močno razlikovali. Okoli 55 % te vode je predstavljala podzemna voda, kajti ta voda je navadno boljše kakovosti kot površinska (EEA Report, 2009).

■ Po podatkih Eurostata so največ vode za javni vodovod načrpali v Italiji, vendar je zadnji podatek veljal za leto 1999. Več kot 100 m³ vode na prebivalca na leto so načrpali še na Irskem, v Bolgariji, Španiji in Združenem kraljestvu. Najmanjšo količino vode na prebivalca so leta 2007 načrpali v Latviji, in sicer 6 m³/prebivalca.

VODA

PORABA VODE IZ JAVNEGA VODOVODA

Slovenija

Slika 9: Količina vode, dobavljena gospodinjstvom iz javnega vodovoda, na prebivalca, Slovenija, 2008

Vir: SURS

Tabela 5: Voda, dobavljena iz javnega vodovoda, Slovenija, 2002 in 2005–2008mio. m³

	2002	2005	2006	2007	2008
SKUPAJ	183,4	165,2	168,2	170,8	169,2
Voda, dobavljena gospodinjstvom	88,5	84,8	86,1	88,1	88,7
Voda, dobavljena dejavnostim	37,6	34,5	34,4	34,0	33,4
Dobavljena, a neobračunana voda	7,4	3,3	2,6	4,0	3,3
Izgube vode v omrežju	50,0	42,6	45,0	44,8	43,8

Vir: SURS

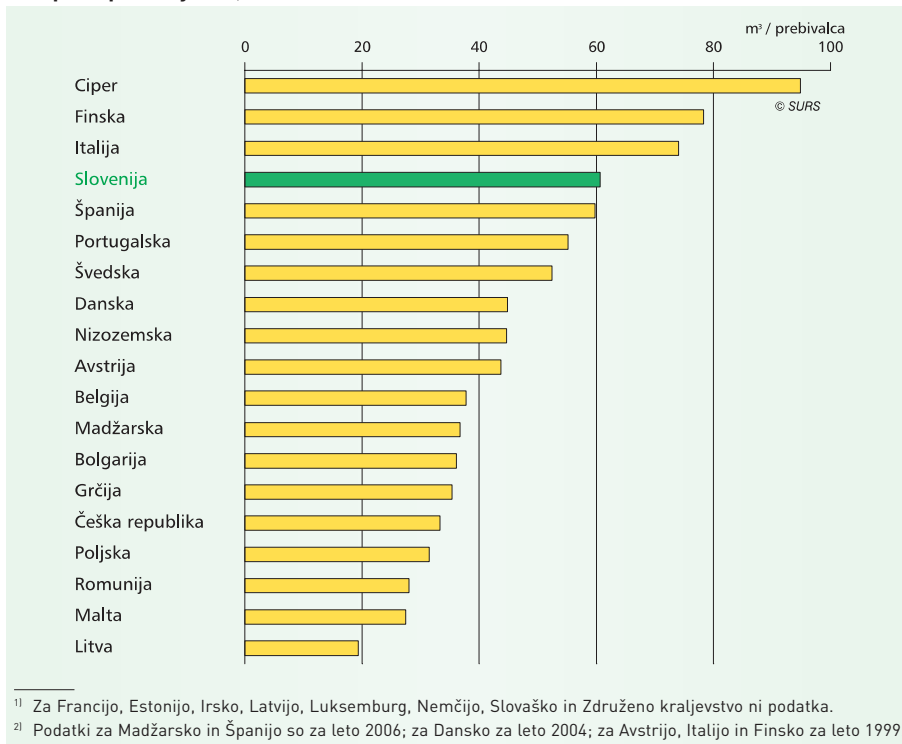
■ Po podatkih iz Popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v Republiki Sloveniji leta 2002 je imelo urejeno javno oskrbo z vodo skoraj 91 % prebivalcev Slovenije.

■ Poraba vode v gospodinjstvih se povečuje: leta 2008 so je gospodinjstva porabila 43,5 m³/prebivalca, to je 119 l/dan ali za skoraj 1 % več kot v preteklem letu. Količina vode, dobavljene različnim dejavnostim, se stalno zmanjšuje. V letu 2008 je bila za skoraj 2 % manjša kot v preteklem letu. Izgube vode v distribucijskem omrežju precej nihajo in so predvsem posledica zastarelih in okvarjenih vodovodnih sistemov. Skupno se je izguba vode v omrežju od leta 2002 do leta 2008 znižala za 12 %; v letu 2008 se je v omrežju tako izgubilo 43,8 milijona m³ vode.

VODA

PORABA VODE IZ JAVNEGA VODOVODA

EU-27

Slika 10: Količina vode, dobavljena gospodinjstvom iz javnega vodovoda, na prebivalca, evropska primerjava¹⁾, 2007²⁾

Vir: Eurostat

■ Po zadnjih razpoložljivih podatkih Eurostata so največ vode porabili v gospodinjstvih na Cipru, in sicer 94,9 m³/prebivalca (podatek velja za leto 2007), sledili sta Finska in Italija z 78,3 m³ in 74,0 m³ vode na prebivalca (podatka sta za leto 1999). Najmanj vode na prebivalca so porabili v Latviji, Litvi, na Malti in v Romuniji.

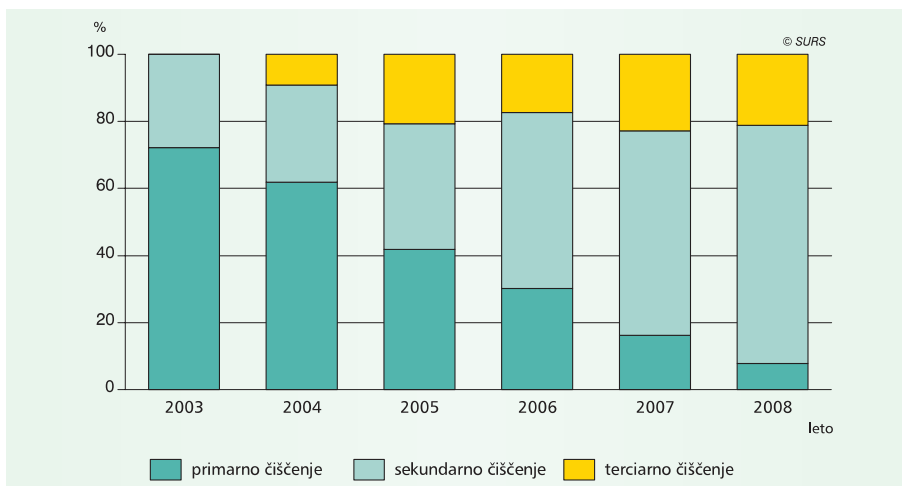
■ Navedeni podatki veljajo seveda le za vodo, ki se dobavlja iz javnega vodovoda. V državah, v katerih velik del prebivalstva ni priključen na javni vodovod, so količine porabljene vode na prebivalca v resnici večje. V državah, ki so močno turistično razvite in porabijo veliko vode za te namene, pa so količine porabljene vode na prebivalca lahko precejšene.

VODA

ČIŠČENJE ODPADNIH VODA

Slovenija

Slika 11: Deleži posameznih načinov čiščenja odpadne vode, Slovenija, 2003–2008

Vir: ARSO

Tabela 6: Prečiščene odpadne vode, Slovenija, 2003–2008

mio. m³

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
SKUPAJ	84,8	94,8	77,3	104,1	115,0	114,4

Vir: SURS

■ Leta 2008 je po javnih kanalizacijskih sistemih do komunalnih ali skupnih čistilnih naprav ali neposredno v površinske vode oziroma podtalnico odteklo 156 milijonov m³ odpadne vode različnega izvora; skoraj 74 % te vode je bilo prečiščene.

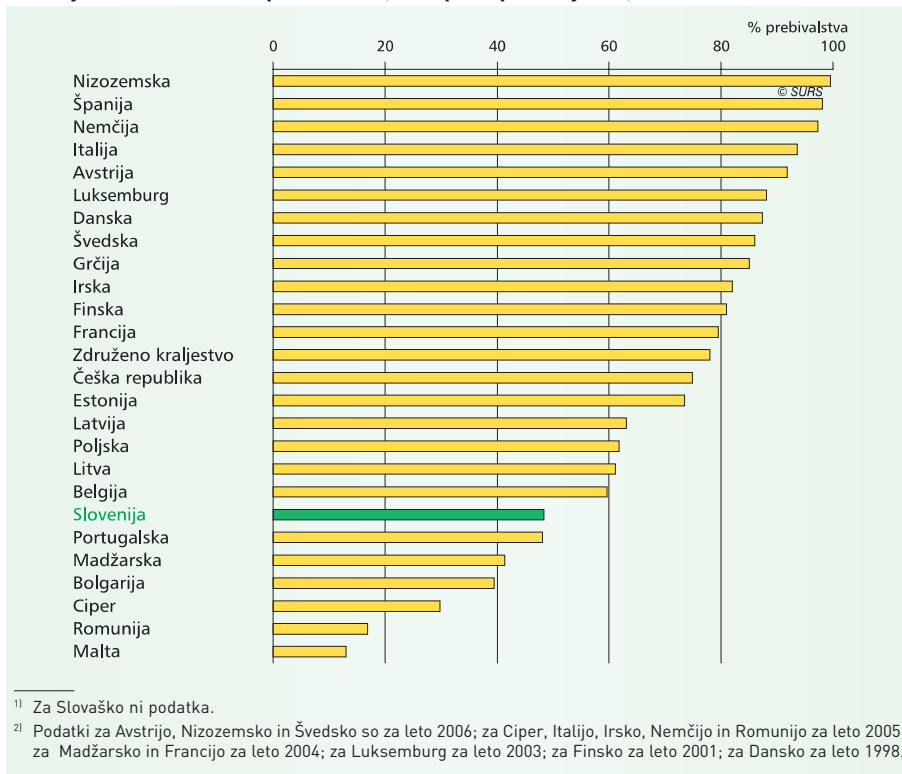
■ Delež vode, prečiščene s primarnim čiščenjem, v zadnjih letih močno upada. Primarno čiščenje odstrani manjši del organskih obremenitev, sekundarno in terciarno čiščenje pa odstranita večino organskih obremenitev. V letu 2008 se je količina primarno prečiščene vode zmanjšala skoraj za 53 % in je predstavljala slabih 8 % vse prečiščene odpadne vode. Nasprotno pa sta močno narasla deleža vode, prečiščene s sekundarnim in terciarnim čiščenjem (dobrih 71 % oziroma dobrih 21 % vse prečiščene odpadne vode). Količina vode, prečiščena s sekundarnim čiščenjem, se je v letu 2008 povečala skoraj za 16 % in je znašala 81,3 milijona m³. Količina vode, prečiščena s terciarnim čiščenjem, se je leta 2008 prvič v opazovanem obdobju zmanjšala, in sicer skoraj za 8 %, in je znašala 24,2 milijona m³ vode.

■ Po podatkih iz Popisa 2002 in po podatkih ARSO za leto 2008 je bilo tedaj 47 % prebivalstva Slovenije še vedno priključenega na greznice, 2 % na naprave s primarno stopnjo čiščenja, 42 % na naprave s sekundarno stopnjo čiščenja in 9 % prebivalstva na naprave s terciarno stopnjo čiščenja. Tudi tukaj se po podatkih ARSO kaže podoben trend kot pri količini prečiščene odpadne vode: delež prebivalcev, priključenih na naprave s primarno stopnjo čiščenja, se zmanjšuje, delež tistih, ki so priključeni na naprave s sekundarno in terciarno stopnjo čiščenja, pa se povečuje.

VODA

ČIŠČENJE ODPADNIH VODA

EU-27

Slika 12: Deleži prebivalstva, priključenega na čistilne naprave z vsaj sekundarnim čiščenjem komunalne odpadne vode, evropska primerjava¹⁾, 2007²⁾

Vir: Eurostat

■ Po zadnjih podatkih Eurostata je bilo na čistilne naprave z vsaj sekundarnim čiščenjem komunalne odpadne vode priključenih v povprečju nekaj manj kot 70 % prebivalcev držav članic EU-27. Največ prebivalstva je bilo priključenega na tak sistem čiščenja odpadne komunalne vode na Nizozemskem, 99,5 %, najmanj pa na Malti, 13 %. Več kot 90 % prebivalstva je bilo na čistilne naprave s takim načinom čiščenja priključenega še v Španiji, Nemčiji, Italiji in Avstriji.

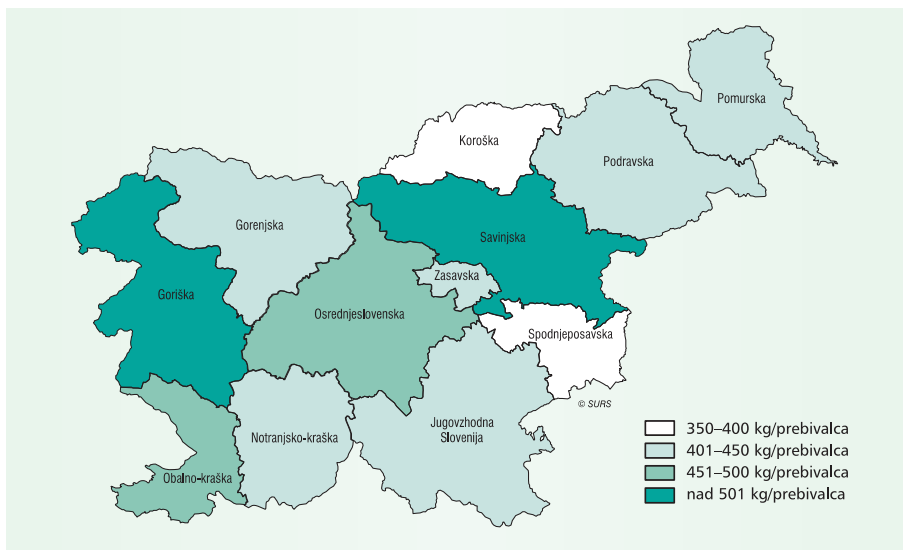
■ V Sloveniji jih je bilo v letu 2007 okoli 48 % in s tem deležem se je Slovenija uvrstila med države z majhnim deležem prebivalstva, priključenega na take čistilne naprave, saj je bil velik del njenega prebivalstva še vedno priključen na greznice. Bolj razvite sisteme čistilnih naprav imajo večinoma v zahodni Evropi oz. v starih državah članicah EU.

ODPADKI

NASTALI KOMUNALNI ODPADKI

Slovenija

Slika 13: Količina nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca, Slovenija, 2008

Vir: SURS

Tabela 7: Nastali komunalni odpadki, Slovenija, 2002 in 2005–2008

1000 t

	2002	2005	2006	2007	2008
Nastali komunalni odpadki	812	845	866	886	923

Vir: SURS

■ V razvitem svetu človek proizvede dnevno od 1 kg do 3 kg komunalnih odpadkov. Slovenija se po tem merilu uvršča med srednje razvite države; proizvede namreč približno 1,24 kg (2008) komunalnih odpadkov dnevno na prebivalca.

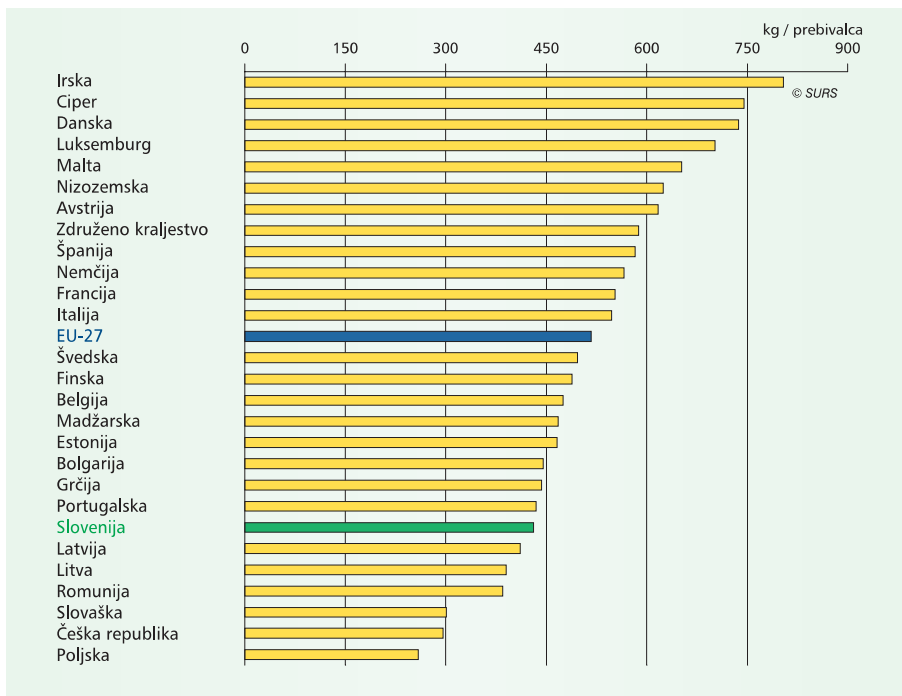
■ Količina komunalnih odpadkov v Sloveniji od leta 2002 rahlo narašča in je v letu 2008 znašala 922.830 ton ali 453 kg/prebivalca; doslej se je v opazovanem obdobju vsako leto povečala za 1,5 % do 4,2 %; izjema je bilo le leto 2004, ko se je zmanjšala za 0,1 %. V letu 2008 je bila količina komunalnih odpadkov na prebivalca za skoraj 14 % večja kot v letu 2002.

■ Komunalni odpadki so v Sloveniji v letu 2008 predstavljali približno 13 % vseh nastalih odpadkov. Preostalih 87 % nastalih odpadkov so bili industrijski odpadki; med te štejemo gradbene odpadke, odpadke iz posameznih proizvodnih dejavnosti, odpadke iz kmetijstva, odpadke iz storitvenih dejavnosti in druge.

ODPADKI

NASTALI KOMUNALNI ODPADKI

EU-27

Slika 14: Količina nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca, evropska primerjava, 2006

Vir: Eurostat

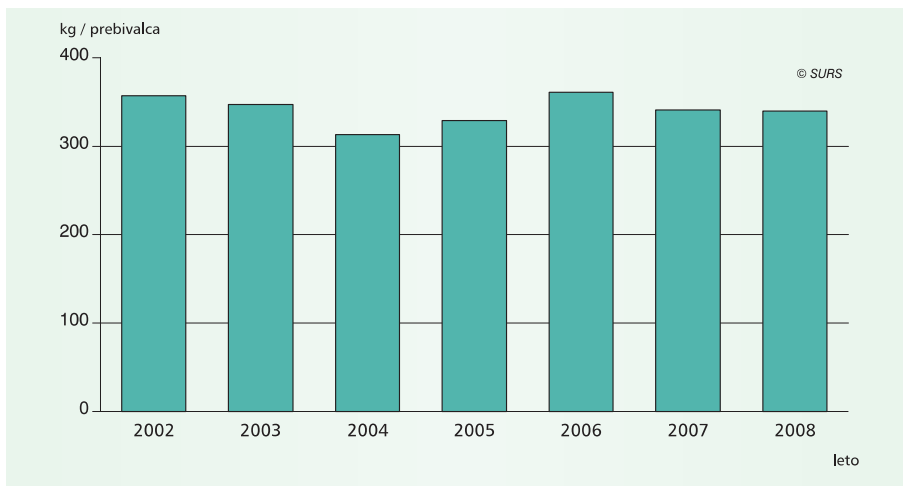
■ Količina nastalih komunalnih odpadkov se je na območju EU-27 do leta 2002 vztrajno povečevala, po tem letu pa je bilo zaznati umirjanje. Kljub temu je količina nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca na območju EU-27 še vedno precej visoka; v letu 2006 je znašala 517 kg/prebivalca na leto.

■ Največ komunalnih odpadkov na prebivalca na leto je v opazovanem letu nastalo na Irskem (804 kg/prebivalca), najmanj pa na Poljskem (259 kg/prebivalca). Slovenija se je s 431 kg odpadkov na prebivalca na leto uvrstila pod povprečje v EU-27.

ODPADKI

ODLOŽENI KOMUNALNI ODPADKI

Slovenija

Slika 15: Količina odloženih komunalnih odpadkov na prebivalca, Slovenija, 2002–2008

Vir: SURS

Tabela 8: Odloženi komunalni odpadki, Slovenija, 2002 in 2005–2008

1000 t

	2002	2005	2006	2007	2008
Odloženi komunalni odpadki	713	659	725	688	693

Vir: SURS

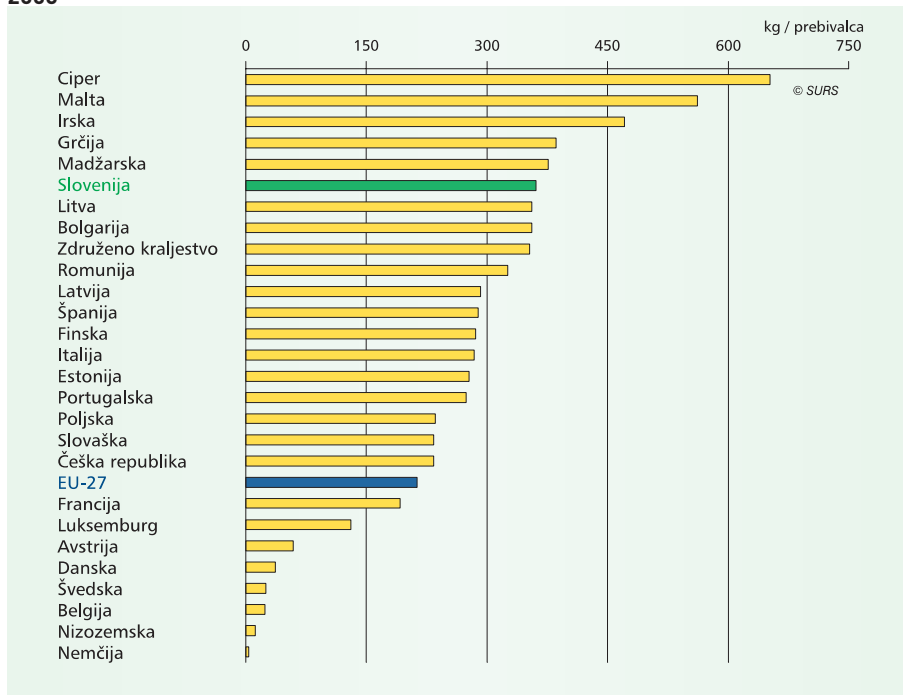
■ V Sloveniji je v letu 2008 obratovalo 61 odlagališč odpadkov: 47 komunalnih, 14 industrijskih odlagališč in eno odlagališče za nevarne odpadke.

■ V Sloveniji je odlaganje odpadkov na odlagališča še vedno najbolj razširjen način odstranjevanja komunalnih odpadkov. Količina odloženih komunalnih odpadkov ostaja zadnja leta približno enaka, velikostni razred sprememb pa je $\pm 10\%$. V letu 2008 smo tako odložili okoli 75 % nastalih komunalnih odpadkov oziroma 340 kg/prebivalca. Preostalih 24 % nastalih komunalnih odpadkov je bilo recikliranih ali odstranjenih kako drugače (z drugimi postopki), manj kot 1 % nastalih komunalnih odpadkov pa je bil odpeljan v tujino.

ODPADKI

ODLOŽENI KOMUNALNI ODPADKI

EU-27

Slika 16: Količina odloženih komunalnih odpadkov na prebivalca, evropska primerjava, 2006

Vir: Eurostat

■ V letu 2006 je 8 držav večino (več kot 80 %) komunalnih odpadkov še vedno odstranjevalo z odlaganjem na komunalna odlagališča, in sicer Litva, Poljska, Ciper, Grčija, Malta, Romunija, Madžarska in tudi Slovenija. Le pet držav pa je na tak način odstranilo manj kot 10 % komunalnih odpadkov, in sicer Nemčija (1 %), Nizozemska (2 %), Danska, Švedska in Belgija (vsaka po 5 %). V državah članicah EU-27 se v povprečju odloži na odlagališča okoli 41 % komunalnih odpadkov. Skupno gledano se količina odloženih komunalnih odpadkov v EU zmanjšuje.

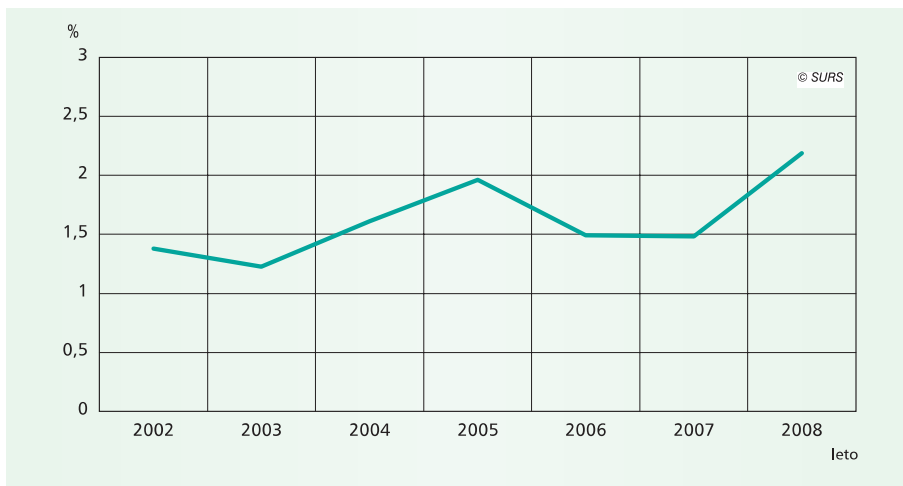
■ Največ komunalnih odpadkov na prebivalca je bilo v letu 2006 odloženih na Cipru, 652 kg/prebivalca, najmanj v Nemčiji, 4 kg/prebivalca, v Sloveniji pa 361 kg/prebivalca; povprečje odloženih komunalnih odpadkov v EU-27 je bilo tedaj 213 kg/prebivalca.

ODPADKI

SKUPNA KOLIČINA NASTALIH ODPADKOV (NEVARNIH IN NENEVARNIH)

Slovenija

Slika 17: Delež nevarnih odpadkov glede na vse nastale odpadke, Slovenija, 2002–2008

Vir: SURS

Tabela 9: Vsi nastali odpadki, Slovenija, 2002 in 2005–2008

1000 t

	2002	2005	2006	2007	2008
SKUPAJ	4.902	6.514	6.897	7.159	7.034
Nevarni odpadki	68	128	103	106	154
Nenevarni odpadki	4.834	6.386	6.794	7.053	6.880

Vir: SURS

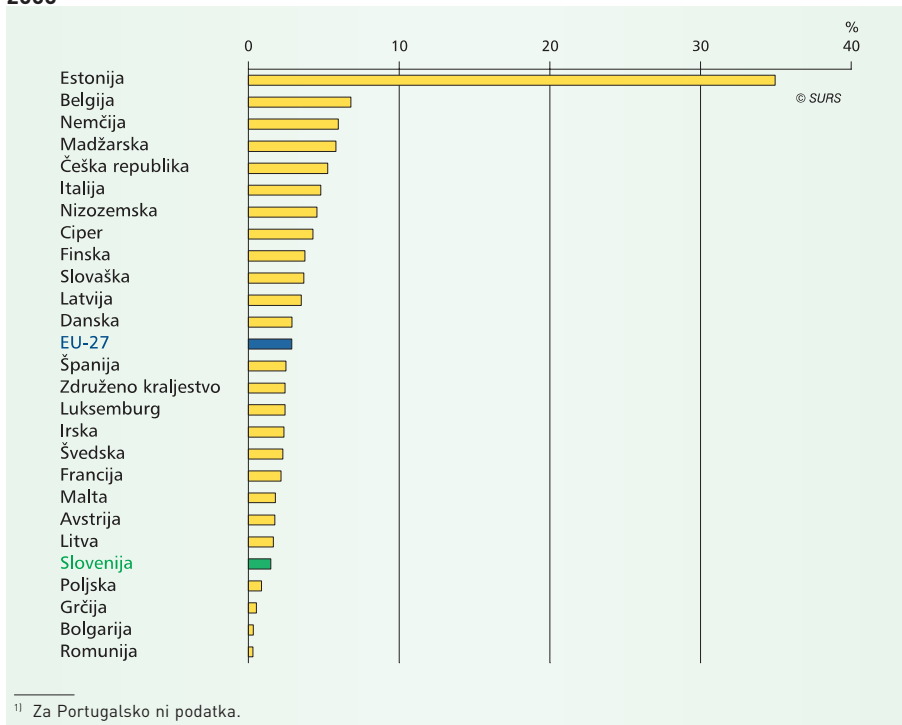
■ Skupna količina vseh nastalih odpadkov se je med letoma 2002 in 2007 povečevala, v letu 2008 pa se je prvič rahlo zmanjšala (skoraj za 2 % glede na leto 2007), in to predvsem zaradi (približno za 3 %) manjše količine odpadkov iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti. Količina komunalnih odpadkov se je glede na preteklo leto povečala za nekoliko več kot 4 %. Delež nevarnih odpadkov je nekoliko zanihal, vendar ostaja na približno enaki ravni.

■ V letu 2008 je delež nevarnih odpadkov znašal približno 2 % vseh nastalih odpadkov, kar je predstavljalo 153.939 ton od skupno 7 milijonov ton nastalih odpadkov. Količina nevarnih odpadkov se je v letu 2008 glede na leto 2007 povečala za 45 %, vendar je bilo tolikšno povečanje posledica enkratnih dogodkov (razne sanacije). Količina nevarnih komunalnih odpadkov se je v letu 2007 po prikazanih podatkih močno povečala (za 99 %), vendar je treba upoštevati, da je takrat začela veljati nova zakonodaja, ki je predpisala ločeno zbiranje električne in elektronske opreme. V preteklosti so bili namreč taki odpadki večinoma zajeti med mešanimi komunalnimi odpadki.

ODPADKI

SKUPNA KOLIČINA NASTALIH ODPADKOV (NEVARNIH IN NENEVARNIH)

EU-27

Slika 18: Deleži nevarnih odpadkov glede na vse nastale odpadke, evropska primerjava¹⁾, 2006

Vir: Eurostat

■ Leta 2006 je v državah članicah EU-27 nastalo skupaj okoli 2.900 mio. ton vseh odpadkov. Največje količine vseh nastalih odpadkov (preko 300 mio. ton) so nastale v Franciji, Nemčiji, Združenem kraljestvu in Romuniji.

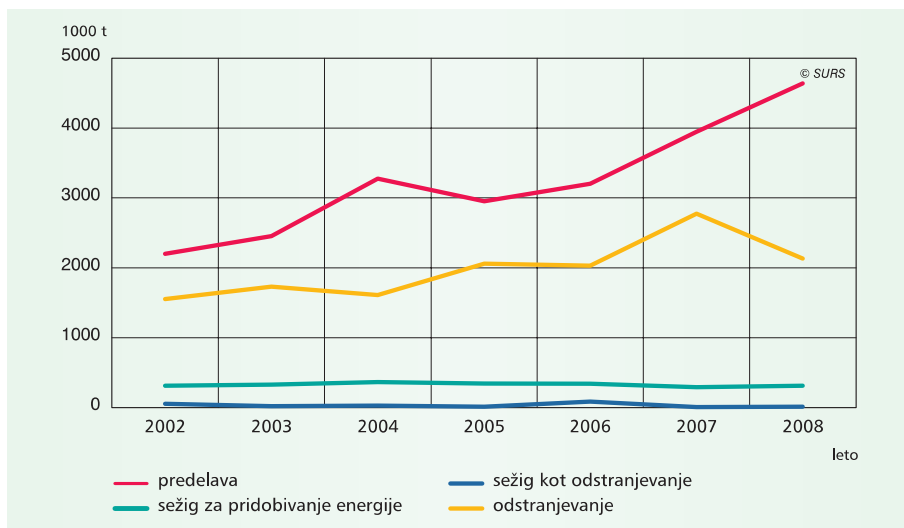
■ Nevarni odpadki so v letu 2006 predstavljali na območju EU-27 povprečno skoraj 3 % vseh nastalih odpadkov. Največji delež nevarnih odpadkov je v skupno količino vseh v EU nastalih odpadkov prispevala Nemčija, 25,7 %. Slovenija je v skupno količino prispevala 0,12 % nevarnih in 0,24 % nenevarnih odpadkov.

■ Najvišje razmerje med nenevarnimi in nevarnimi odpadki je imela Estonija: kar tretjina vseh nastalih odpadkov so bili nevarni odpadki. V preostalih državah so predstavljali nevarni odpadki manj kot 10 % vseh odpadkov. Slovenija se je v letu 2006 z 1,49 % nastalih nevarnih odpadkov uvrstila pod povprečje v EU-27.

ODPADKI

RAVNANJE Z ODPADKI

Slovenija

Slika 19: Količine odpadkov glede na postopke ravnanja, Slovenija, 2002–2008

Vir: SURS

Tabela 10: Deleži odpadkov glede na postopke ravnanja, Slovenija, 2002 in 2005–2008

	2002	2005	2006	2007	2008
Predelava	53,3	54,8	56,5	56,2	65,3
Sežig za predelavo	7,6	6,5	6,0	4,2	4,4
Sežig za odstranitev	1,4	0,4	1,6	0,2	0,2
Odstranjanje	37,7	38,3	35,9	39,5	30,1

Vir: SURS

■ Uredba o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/2008) določa, da je potrebno odpadke obdelati in da ima pri tem predelava prednost pred odstranjevanjem.

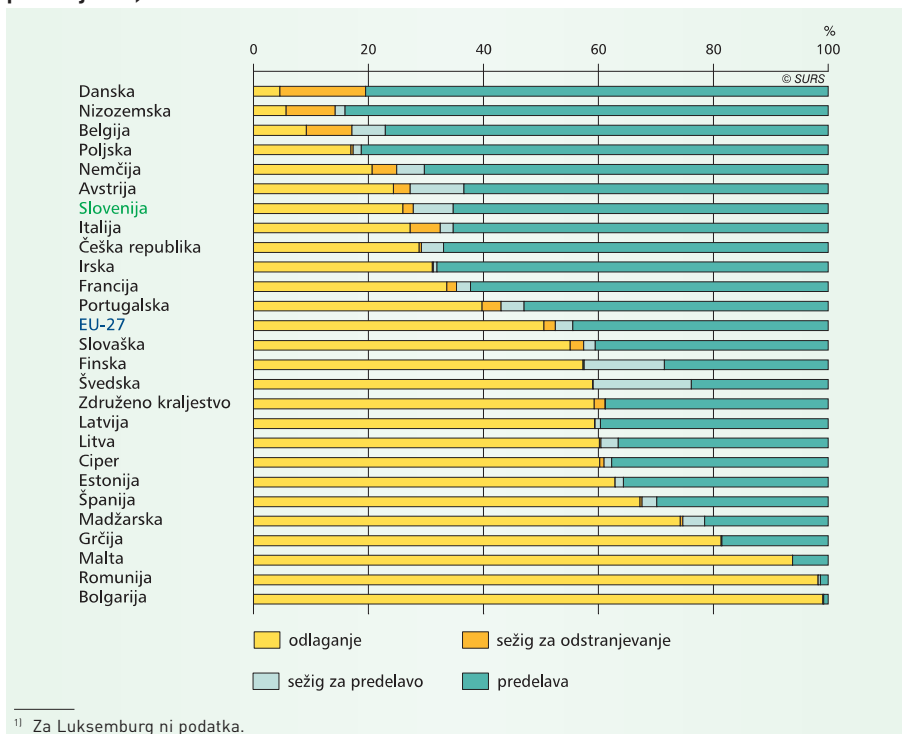
■ V Sloveniji se od leta 2002 dalje predela okoli 60 % odpadkov. Delež predelanih odpadkov med posameznimi leti nekoliko niha, a ostaja na približno enaki ravni. V letu 2008 je bilo predelanih 65 % vseh odpadkov. Sežig kot eden izmed postopkov predelave odpadkov se je od leta 2002, ko je bilo na ta način obdelanih skoraj 8 % odpadkov, do leta 2008 zmanjšal na približno 4 %.

■ Odstranjanje je bilo med leti 2002 in 2007 uporabljeno za okoli 40 % vseh obdelanih odpadkov, v letu 2008 pa se je ta delež znižal na okoli 30 %. Leta 2008 je bilo okoli 49 % odpadkov odstranjenih z odlaganjem na odlagališčih, okoli 51 % pa odstranjenih z drugimi postopki odstranjevanja (z biološko in fizikalno-kemično obdelavo odpadkov). Sežig kot način odstranitve odpadkov je bil v letu 2008 uporabljen za 0,2 % vseh obdelanih odpadkov.

ODPADKI

RAVNANJE Z ODPADKI

EU-27

Slika 20: Deleži odpadkov, obdelani s posameznimi načini ravnanja z odpadki, evropska primerjava¹⁾, 2006

Vir: Eurostat

■ V EU-27 je bilo v letu 2006 okoli 51 % odpadkov odloženih na odlagališča, 2 % odpadkov sta bila odstranjena s sežigom, 3 % odpadkov so bili sežgani za pridobivanje energije, 44 % odpadkov pa je bilo predelanih. Slovenija je bila v letu 2006 pri odlaganju odpadkov na odlagališča pod povprečjem v EU-27, saj je odložila na odlagališča le 36 % vseh odpadkov, pri predelavi odpadkov pa je bila nad povprečjem v EU-27, saj je predelala okoli 53 % vseh odpadkov²⁾.

■ Največ odpadkov so v letu 2006 odstranili z odlaganjem v Bolgariji (99 %), Romuniji (98 %) in na Malti (94 %), najmanj pa na Danskem in Nizozemskem (po okoli 5 %). Največ odpadkov so predelali (brez sežiga za pridobivanje energije) na Nizozemskem (84 %), sledile pa so ji Poljska, Danska in Belgija. Največ odpadkov so sežgali na Danskem (okoli 15 %), v preostalih državah pa je bil ta delež pod 10 %. Na Švedskem pa so največ odpadkov sežgali za pridobivanje energije (17 %), sledili pa sta ji Finska in Avstrija.

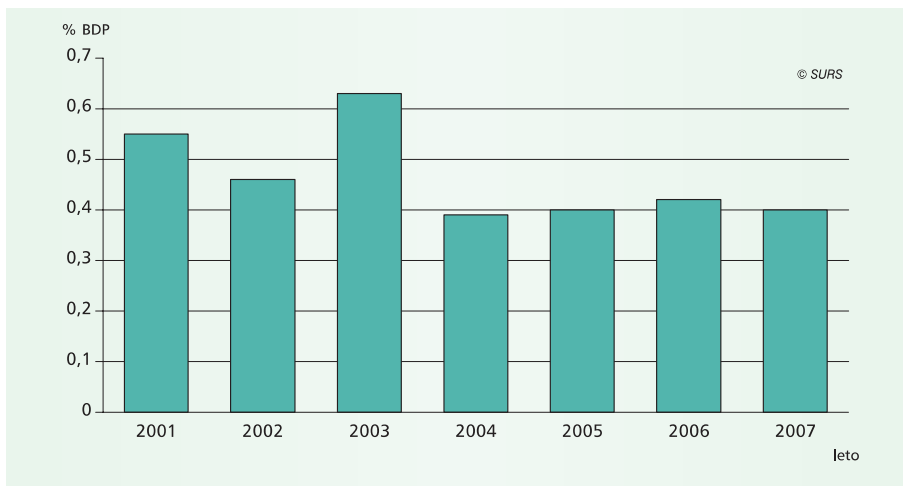
²⁾ Pri podatkih za mednarodno primerjavo so upoštevani samo podatki za odlaganje, brez ostalih postopkov odstranjevanja in samo podatki za predelavo, brez interne predelave.

INVESTICIJE ZA VARSTVO OKOLJA

DELEŽ INVESTICIJ ZA VARSTVO OKOLJA V INDUSTRIJI (BREZ RECIKLAŽE)

Slovenija

Slika 21: Investicije za varstvo okolja v industriji, % BDP, Slovenija, 2001–2007

Vir: SURS

Tabela 11: Investicije za varstvo okolja v industriji, Slovenija, 2001 in 2004–2007

	2001	2004	2005	2006	2007
Investicije	114	105	116	129	138

mio. EUR

Vir: SURS

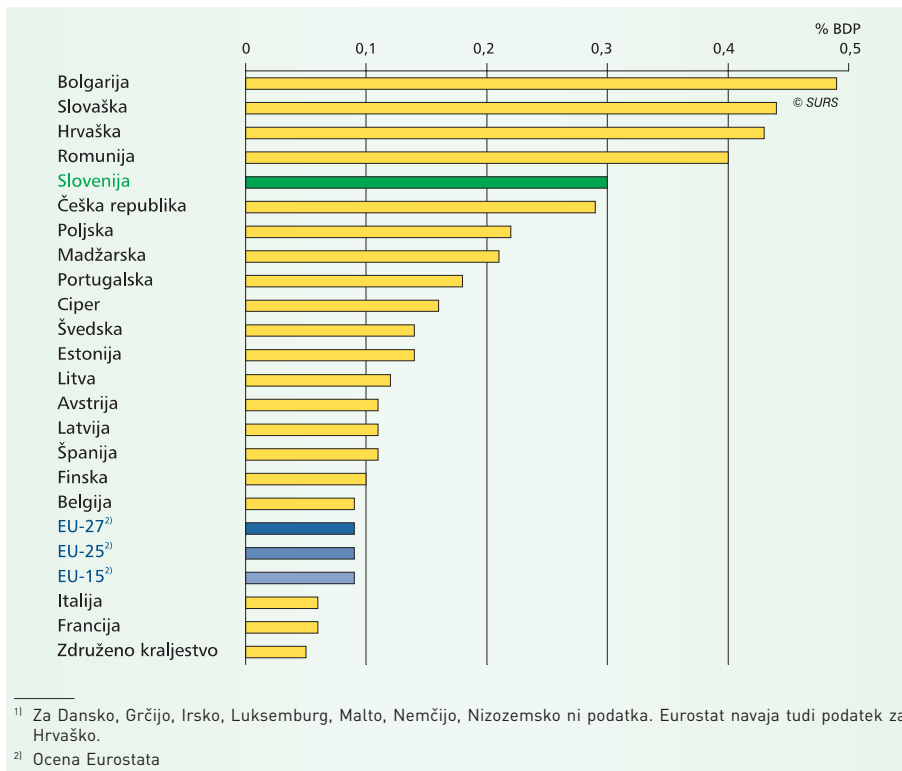
■ Kazalnik prikazuje investicije za varstvo okolja v industriji (ta obsega področja dejavnosti C, D, E po SKD 2002: rudarstvo; predelovalne dejavnosti; oskrba z elektriko, plinom in vodo). Te v Sloveniji od leta 2001 nominalno naraščajo in so v letu 2007 znašale 138 mio. EUR (oz. v primerjavi z BDP 0,40 %).

■ Investicije za varstvo okolja v industriji so se od leta 2001 v primerjavi z letom 2007 nominalno povečale za približno 21 %, v primerjavi z BDP pa znižale za 0,15 odstotne točke.

INVESTICIJE ZA VARSTVO OKOLJA

DELEŽ INVESTICIJ ZA VARSTVO OKOLJA V INDUSTRIJI (BREZ RECIKLAŽE)

EU-27

Slika 22: Investicije za varstvo okolja v industriji, % BDP, evropska primerjava¹⁾, 2004

Vir: Eurostat

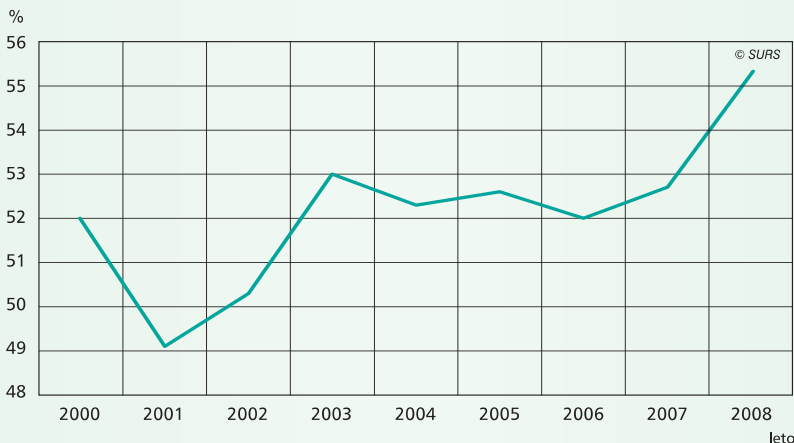
■ Deleži izdatkov za investicije za varstvo okolja v industriji glede na BDP se v državah članicah EU-27 močno razlikujejo. Po podatkih Eurostata so bile investicije v letu 2004, v primerjavi z vrednostjo BDP, največje v Bolgariji (0,49 %), na Slovaškem (0,44 %) in na Hrvaškem (0,43 %), najmanjše pa v Združenem kraljestvu (0,05 %), Franciji (0,06 %) ter Italiji (0,06 %). Slovenija se je z 0,30 % uvrstila nad povprečje v EU-27.

ENERGETIKA

ENERGETSKA ODVISNOST

Slovenija

Slika 23: Energetska odvisnost, Slovenija, 2000–2008

Vir: SURS

Tabela 12: Neto uvoz energije in oskrba z energijo, Slovenija, 2000 in 2005–2008

	2000	2005	2006	2007	1000 toe 2008
Neto uvoz energije	3.373	3.846	3.808	3.868	4.288
Oskrba z energijo	6.487	7.307	7.318	7.336	7.749

Vir: SURS

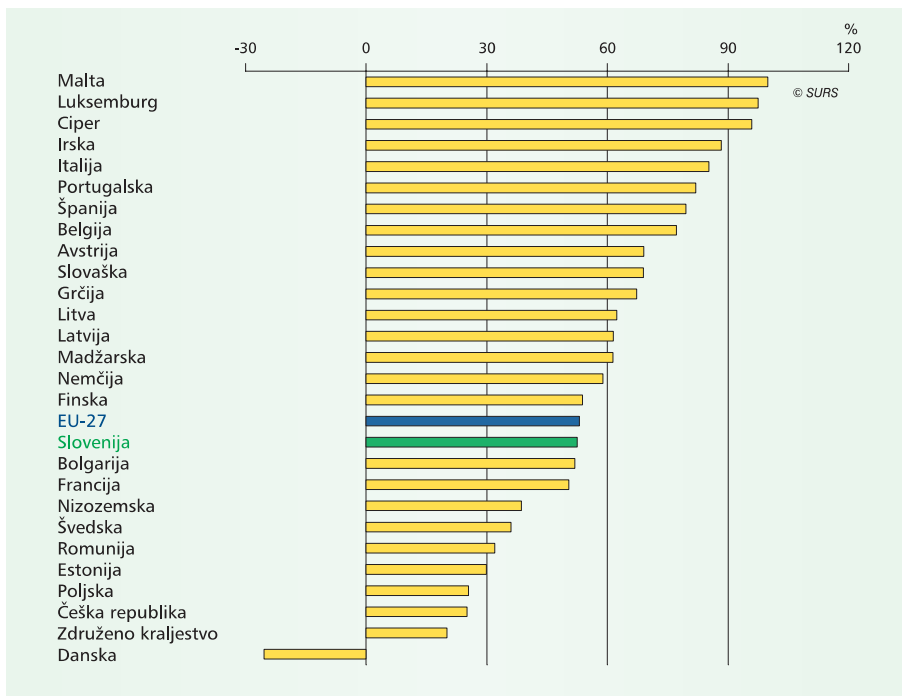
■ Energetska odvisnost Slovenije se je v obdobju od 2000 do 2008 zvišala za 3,3 %. Izrazitejša rast je bila zaznana med letoma 2001 in 2003 in je takrat dosegla najvišjo vrednost, 53 %. Tako visoka odvisnost Slovenije od uvožene energije je bila posledica manjše proizvodnje v jedrski elektrarni in v hidroelektrarnah ter povečanega uvoza zemeljskega plina. V naslednjih letih se je energetska odvisnost gibala okrog 52 %, v letu 2008 pa je dosegla 55 %.

■ Domača proizvodnja energije v Sloveniji se je v obdobju od 2000 do 2008 povečala za 17 %. Oskrba z energijo (ta kaže potrebe države po primarni energiji) se je v tem obdobju povečala za 19 %. Razlika je bila pokrita z uvozom. Slovenija pokriva z uvozom celotne potrebe po tekočih gorivih in zemeljskem plinu. Zaradi strmega naraščanja porabe tekočih goriv, predvsem v prometu, lahko v nadaljnjih letih pričakujemo povečanje energetske odvisnosti Slovenije od uvožene energije.

ENERGETIKA

ENERGETSKA ODVISNOST

EU-27

Slika 24: Energetska odvisnosti držav v %, evropska primerjava, 2007

Vir: Eurostat

■ V letu 2007 je bilo 53,1 % energije, porabljene na ravni EU-27, uvožene. Največjo energetska odvisnost med državami članicami so izkazovale države Malta (100 %), Luksemburg (97,5 %) in Ciper (95,9 %).

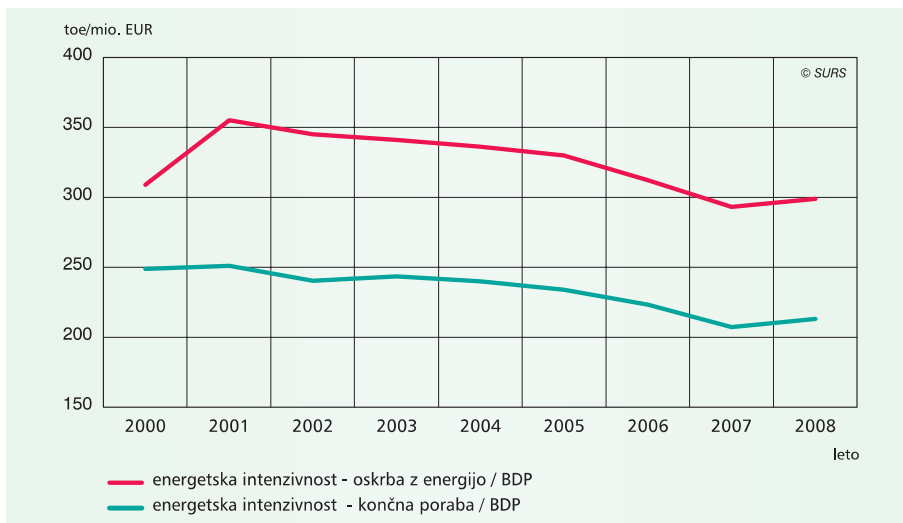
■ Energetska odvisnost Slovenije je bila v letu 2007 za 0,6 odstotne točke manjša od povprečja v EU-27, zato je bila uvrščena med energetska srednje odvisne države.

■ Negativna vrednost energetske odvisnosti kaže, da država proizvede več energije, kot je porabi za svoje potrebe. Danska je bila v letu 2007 edina neto izvoznica energije, in sicer je njena energetska odvisnost znašala -25,4 %.

ENERGETIKA

ENERGETSKA INTENZIVNOST

Slovenija

Slika 25: Energetska intenzivnost, BDP v stalnih cenah leta 2000, Slovenija, 2000–2008

Vir: SURS

Tabela 13: Energetska intenzivnost, Slovenija, 2000 in 2005–2008

toe/mio. EUR (stalne cene 2000)

	2000	2005	2006	2007	2008
Energetska intenzivnost - oskrba z energijo/BDP	351	330	312	293	299
Energetska intenzivnost - končna poraba/BDP	251	234	223	207	213

Vir: SURS

■ Slovenija ima sorazmerno visoko energetska intenzivnost, vendar se ta od leta 2001 dalje vztrajno znižuje, tako pri primarni oskrbi kot tudi pri končni porabi. V letu 2007 se je energetska intenzivnost glede na prejšnje leto močno zmanjšala: pri primarni oskrbi za 6 %, pri končni porabi pa za 7 %.

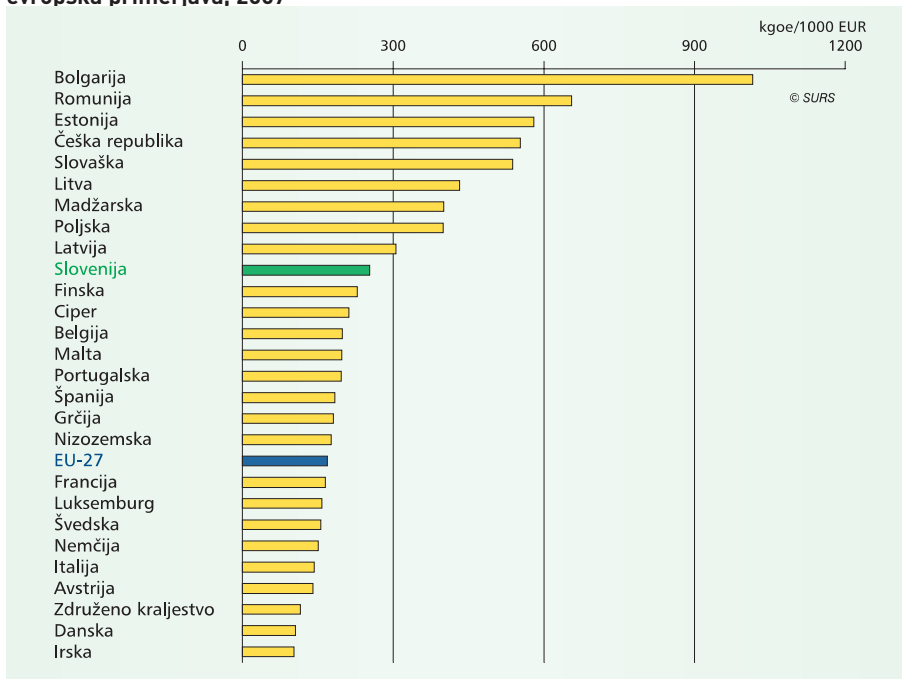
■ Trend zmanjševanja se je v letih od 2002 do 2005 gibal okrog 2 % letno, v letu 2006 pa se je energetska intenzivnost zmanjšala za 5 %. Del zmanjšanja lahko pripišemo manjši intenziteti naraščanja potreb po energiji; ta je bila v letih 2006 in 2007 pri primarni oskrbi 0,2 %, pri končni porabi pa 1 % letno. Na zmanjševanje potreb po energiji je zagotovo vplivala skrb za učinkovitejše ravnanje z energijo.

■ Pri zmanjšanju energetske intenzivnosti pa ima pomembno vlogo tudi rast BDP; ta se je, merjen v stalnih cenah 2000, v primerjavi s predhodnim letom v letu 2007 povišal za 7 %.

ENERGETIKA

ENERGETSKA INTENZIVNOST

EU-27

Slika 26: Energetska intenzivnost - oskrba z energijo/BDP v stalnih cenah leta 1995, evropska primerjava, 2007

Vir: Eurostat

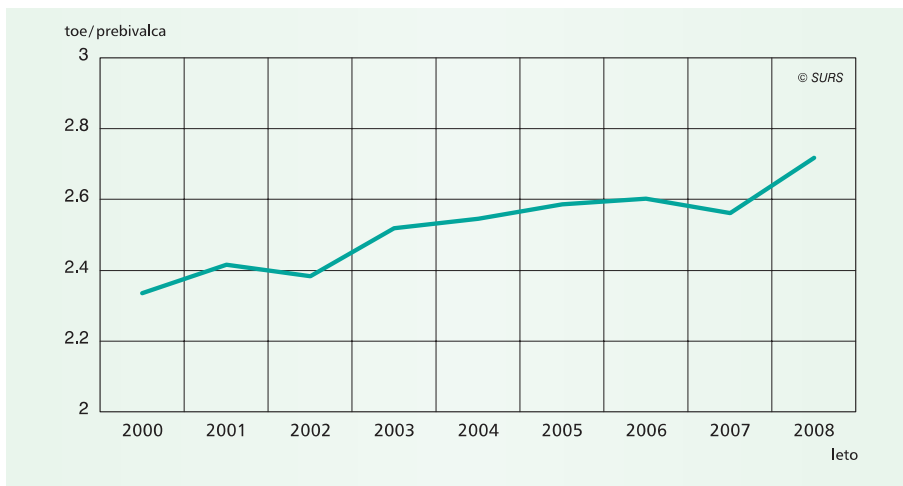
- Energetska intenzivnost na ravni EU-27 je od leta 2000 upadla za 10 % in je v letu 2007 znašala 169 kgoe/1000 EUR (vrednost BDP, merjena v stalnih cenah 1995).
- Devet držav je imelo v letu 2007 manjšo energetska intenzivnost od povprečja v EU-27, vodilni med temi državami pa sta bili Irska (103 kgoe/1000 EUR) in Danska (106 kgoe/1000 EUR).
- Državi z najvišjo energetska intenzivnostjo sta v letu 2007 bili Bolgarija (1016 kgoe/1000 EUR) in Romunija (656 kgoe/1000 EUR).
- Slovenija je imela v letu 2007 1,5-krat višjo energetska intenzivnost od povprečja v EU-27.

ENERGETIKA

KONČNA PORABA ENERGIJE

Slovenija

Slika 27: Končna poraba energije na prebivalca, Slovenija, 2000–2008

Vir: SURS

Tabela 14: Končna poraba energije, Slovenija, 2000 in 2005–2008

	1000 toe				
	2000	2005	2006	2007	2008
Končna poraba energije	4.638	5.182	5.232	5.191	5.521

Vir: SURS

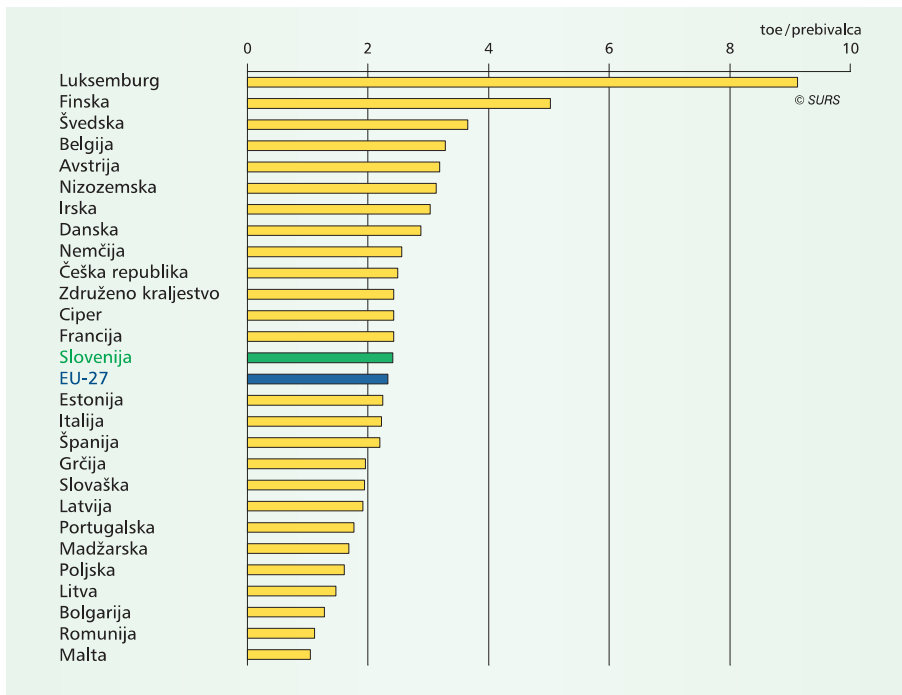
■ Končna poraba energije je v Sloveniji naraščala vse od leta 2002 dalje: najprej z višjo stopnjo letne rasti, potem se je ta počasi umirjala vse do leta 2007, ko je končna poraba upadla za 1 %. Ta upad je bil predvsem posledica zmanjšanja porabe energentov v gospodinjstvih. V letu 2008 pa je končna poraba energije močno narasla (za 6 %). Največji porast je bil zabeležen pri porabi naftnih proizvodov v prometu.

■ Podobno se je gibala tudi končna poraba energije na prebivalca; ta je bila v letu 2008 za 15 % višja kot v letu 2000. Tako je končna poraba energije na prebivalca v Sloveniji v letu 2008 znašala 2,7 toe/prebivalca. To pomeni, da je vsak prebivalec Slovenije v letu 2008 porabil ekvivalent 86 kWh električne energije na dan. Od tega je dejanska dnevna poraba električne energije na prebivalca znašala 17 kWh, preostala energija pa je bila porabljena v drugih oblikah.

ENERGETIKA

KONČNA PORABA ENERGIJE

EU-27

Slika 28: Končna poraba energije na prebivalca, evropska primerjava, 2007

Vir: Eurostat

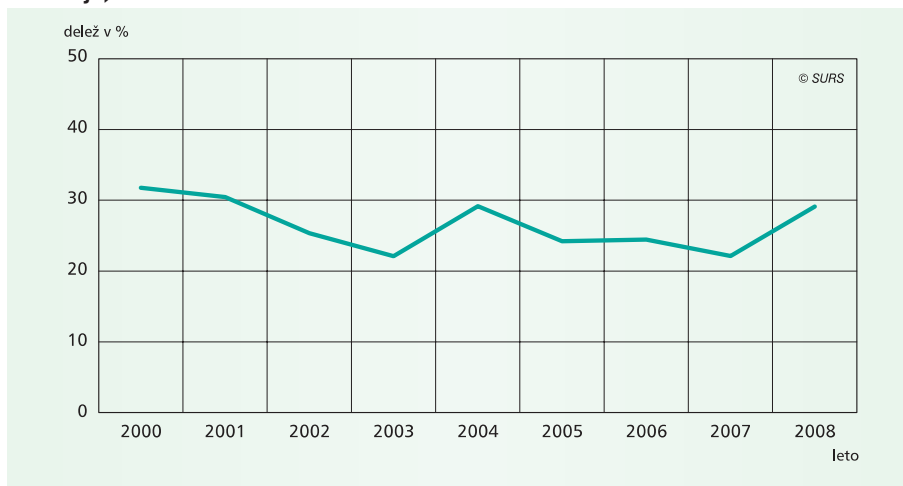
■ Povprečna končna poraba energije na prebivalca je v letu 2007 na ravni EU-27 znašala 2,3 toe/prebivalca ali le malo manj kot v Sloveniji.

■ Štirinajst držav je v letu 2007 preseglo povprečje v EU-27, daleč največja je bila ta poraba v Luksemburgu, 9 toe/prebivalca. Zelo majhno končno porabo energije na prebivalca pa so v letu 2007 zabeležili na Malti, v Romuniji in v Bolgariji (po 1 toe/prebivalca).

ENERGETIKA

OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

Slovenija

Slika 29: Delež električne energije iz obnovljivih virov v bruto porabi električne energije, Slovenija, 2000–2008

Vir: SURS

Tabela 15: Proizvodnja električne energije, Slovenija, 2000 in 2005–2008

GWh

	2000	2005	2006	2007	2008
Proizvodnja električne energije na generatorju	13.624	15.117	15.115	15.043	16.398
- od tega iz obnovljivih virov	3.903	3.580	3.706	3.382	4.310

Vir: SURS

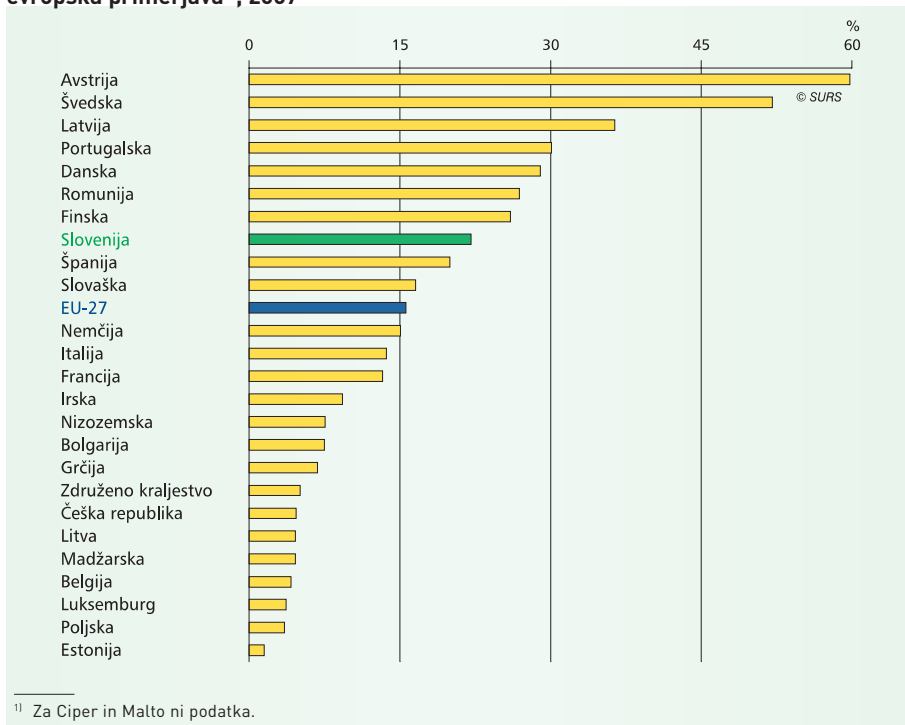
■ V letu 2008 je bilo 26 % električne energije v Sloveniji proizvedene iz obnovljivih virov. Največji delež tako proizvedene električne energije so prispevale hidroelektrarne – proizvajalci po glavni dejavnosti (87 %), za temi pa male hidroelektrarne (4 %) in hidroelektrarne – samoproducenti (2 %). Preostala električna energija iz obnovljivih virov je bila proizvedena iz lesa, lesnih odpadkov in kostne moke (5 %) ter fotovoltaike, deponijskega plina, plina iz čistilnih naprav, drugih bioplinov in formalinskega plina.

■ Delež električne energije iz obnovljivih virov v bruto porabi električne energije je v Sloveniji močno odvisen od hidroloških razmer. V letih z visokimi vodami doseže 32 %, v sušnih letih pa 22 %. Slovenija se je v okviru Direktive o vzpodbujanju rabe obnovljivih virov energije (2009/28/ES) obvezala, da bo do leta 2020 ustvarila 25 % energije iz obnovljivih virov. Pri računanju tega deleža bo uporabljena nekoliko drugačna metodologija, taka, ki bo izničila medletna nihanja, povezana s hidrologijo.

ENERGETIKA

OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

EU-27

Slika 30: Deleži električne energije iz obnovljivih virov v bruto porabi električne energije, evropska primerjava¹⁾, 2007

Vir: Eurostat

■ Slovenija je bila v letu 2007 z 22-odstotnim deležem električne energije iz obnovljivih virov v bruto porabi električne energije na osmem mestu med državami članicami EU-27. Najvišji delež je imela Avstrija (60 %), najnižjega pa Estonija (2 %). Vrednost deleža EU-27 je znašala 16 %, cilj pa je, da bi se ta do leta 2020 povečal na 20 %.

PROMET

GOSTOTA AVTOCESTNEGA OMREŽJA

Slovenija

Slika 31: Gostota avtocestnega omrežja, regije, Slovenija, 2007

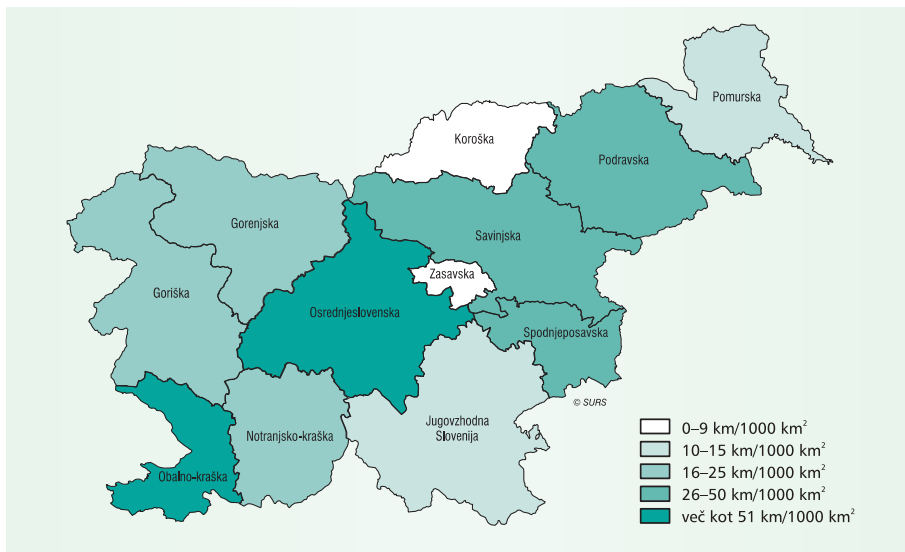

Tabela 16: Dolžine cest po vrsti ceste, Slovenija, 2000 in 2004–2007

	2000	2004	2005	2006	2007
SKUPAJ	426,8	482,7	568,9	578,6	578,5
Avtoceste	369,0	422,8	494,9	504,5	504,7
Hitre ceste	57,8	59,9	74,0	74,1	73,8

Vir: SURS

■ Gostota avtocestnega omrežja se večja, sočasno pa se vztrajno večja dolžina slovenskih avtocest in hitrih cest. Gostota avtocestnega omrežja se je najbolj povečala v letu 2005 (28 km/1000 km²), in sicer za 18 % glede na preteklo leto. V letu 2007 je gostota avtocestnega omrežja ostala enaka kot prejšnje leto: 29 km/1000 km²; to je ustrezalo skupni dolžini 578,5 km avtocest in hitrih cest. Gostota celotnega avtocestnega omrežja se je v opazovanem obdobju 2000–2007 povečala za 36 %.

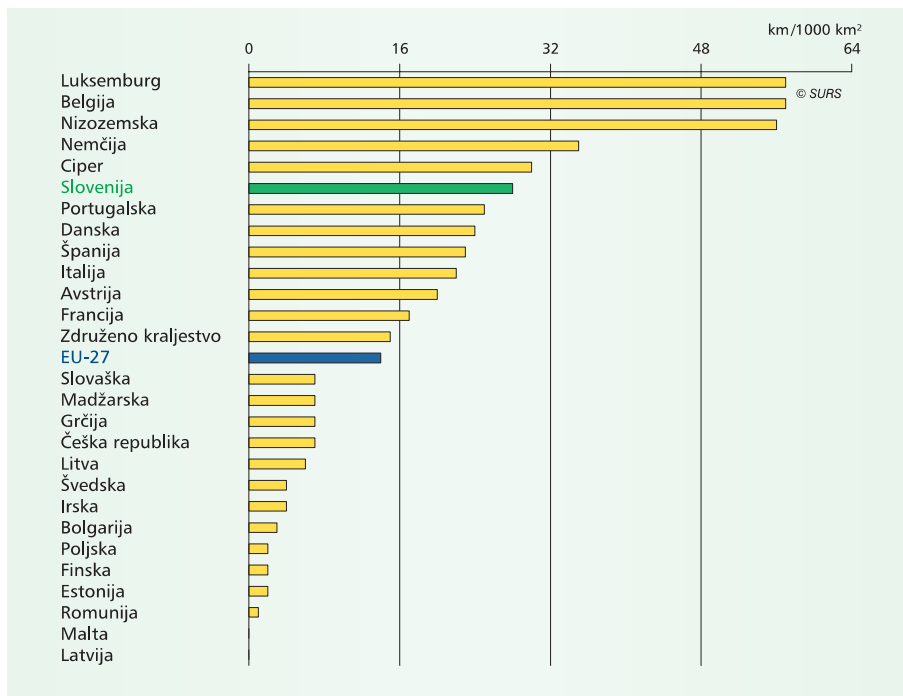
■ Opazovano po statističnih regijah je v letu 2007 imela najgostejše avtocestno omrežje obalno-kraška regija (75 km/1000 km²); sledile so osrednjeslovenska (69 km/1000 km²), spodnjeposavska (41 km/1000 km²), podravska in savinjska (s po 27 km/1000 km²), gorenjska (25 km/1000 km²), notranjsko-kraška (22 km/1000 km²), goriška (16 km/1000 km²) in pomurska (11 km/1000 km²); preostali regiji, koroška in primorska, skupaj nista presegali 10 km/1000 km².

PROMET

GOSTOTA AVTOCESTNEGA OMREŽJA

EU-27

Slika 32: Gostota avtocestnega omrežja, evropska primerjava, 2005

Vir: Eurostat

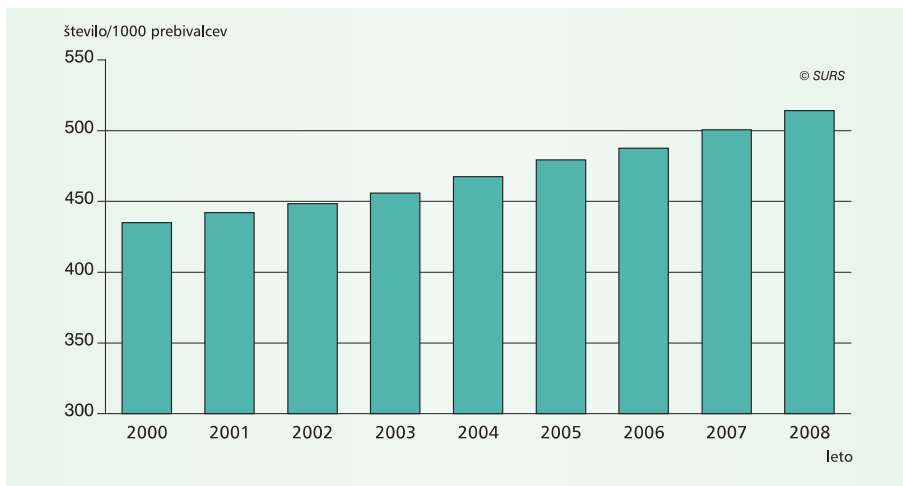
■ Povprečna gostota avtocestnega omrežja na ravni EU-27 je v letu 2005 znašala 14 km/1000 km². Ta številka je predstavljala 12-odstotno povečanje v primerjavi s stanjem v letu 2000. Avtocestna infrastruktura se zdi gostejša v srednjeevropskih državah. Vendar je treba zaradi objektivne predstavitve in primerljivosti upoštevati še druge dejavnike in tudi gostoto prebivalstva.

■ Najgostejše avtocestno omrežje sta leta 2005 imeli državi Luksemburg in Belgija (vsaka po 57 km/1000 km²), za njima pa Nizozemska (56 km/1000 km²). Dvanajst držav je po vrednosti tega kazalnika pod povprečjem EU-27, medtem ko je Slovenija to povprečje presegla skoraj za 100 %.

PROMET

STOPNJA MOTORIZACIJE

Slovenija

Slika 33: Število osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev, Slovenija, 2000–2008

Vir: SURS

Tabela 17: Osebni avtomobili, Slovenija, 2000 in 2005–2008

	število				
	2000	2005	2006	2007	2008
Osebni avtomobili	866.096	960.213	980.261	1.014.122	1.045.183

Število avtomobilov in prebivalcev - stanje 31. 12.

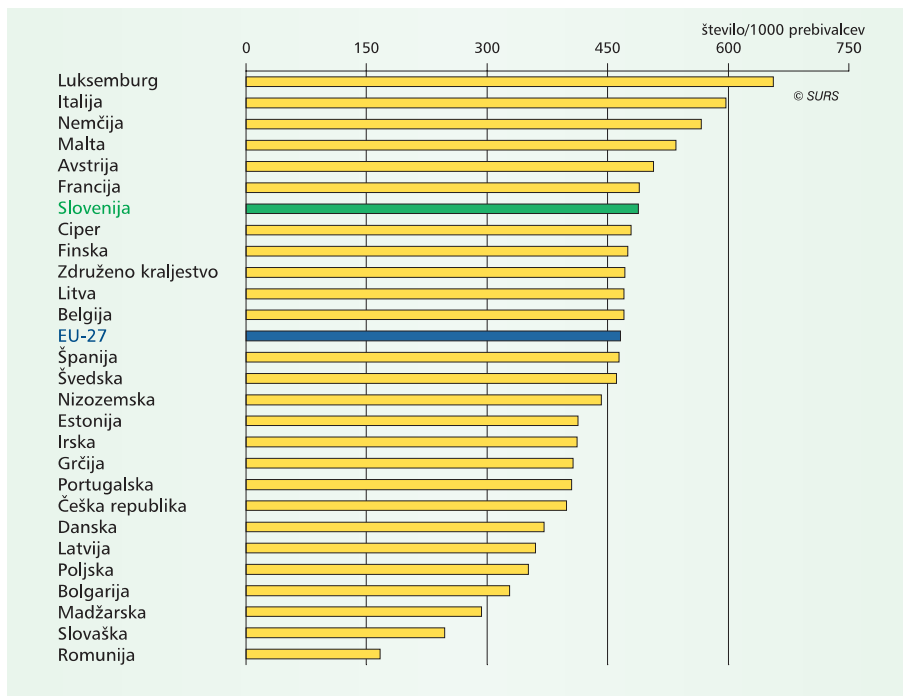
Vir: SURS

- V obdobju 2000–2008 je število registriranih osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev naraslo za 18 %, intenziteta rasti pa ni nikoli preseгла 3 %.
- V letu 2008 je bilo registriranih 514 osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev in tako se je stopnja motorizacije glede na predhodno leto zvišala skoraj za 3 %.

PROMET

STOPNJA MOTORIZACIJE

EU-27

Slika 34: Število osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev, evropska primerjava, 2006

Vir: Eurostat

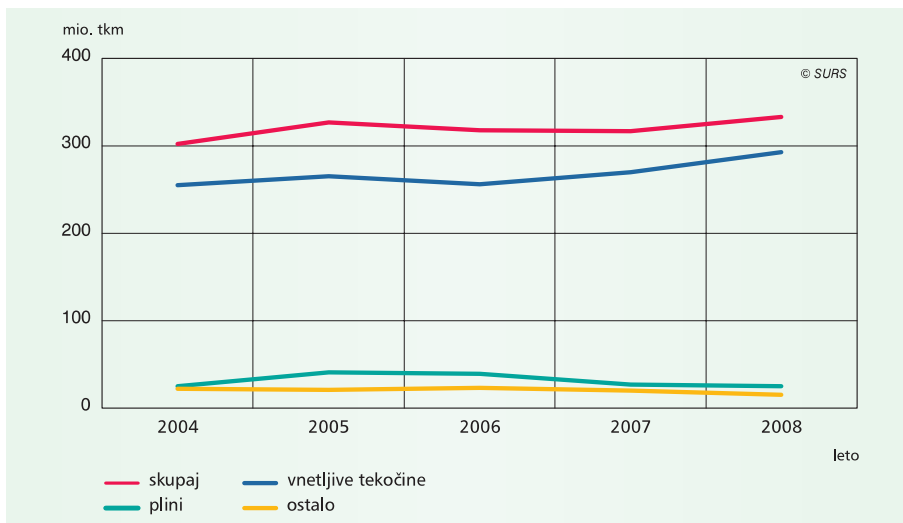
- Po podatkih Eurostata je na območju EU-27 stopnja motorizacije v letu 2006 znašala 466 osebnih avtomobilov/1000 prebivalcev (to pomeni 5-odstotno povečanje od leta 2002).
- Med državami je bila stopnja motorizacije najvišja v Luksemburgu in Italiji (656 in 597 osebnih avtomobilov/1000 prebivalcev), najnižja pa v Romuniji (167 osebnih avtomobilov/1000 prebivalcev).
- V več kot polovici držav je bila stopnja motorizacije višja od povprečja v EU-27, med njimi je bila tudi Slovenija; stopnja njene motorizacije je presegla omenjeno povprečje za 4,7 %.

PROMET

ŽELEZNIŠKI PREVOZ NEVARNEGA BLAGA

Slovenija

Slika 35: Železniški prevoz nevarnega blaga po vrstah blaga, Slovenija, 2004–2008

Vir: SURS

Tabela 18: Železniški prevoz nevarnega blaga, Slovenija, 2004–2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Blago v 1000 t	1.549	1.594	1.555	1.507	1.605
Prevoz v mio. tkm	302	327	318	317	333

Vir: SURS

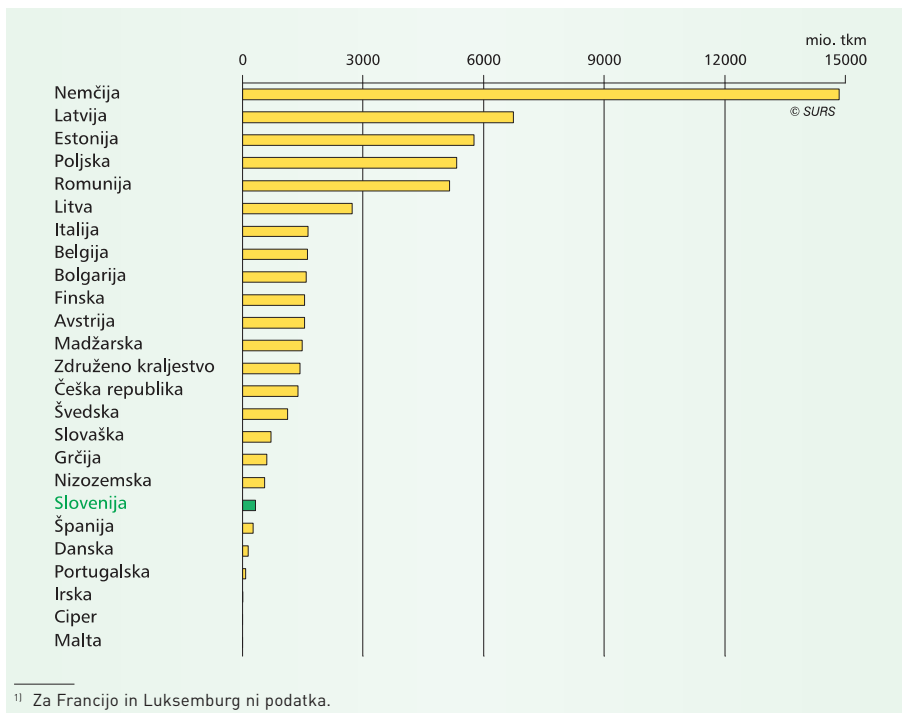
■ Prevoz nevarnega blaga po železnici kaže zelo razgibano podobo. Med posameznimi leti je bilo opaziti precej strma naraščanja oz. upadanja prevoza, merjena v mio. tkm. V letu 2008 je prevoz nevarnega blaga po železnici narasel kar za 5 % in je znašal 333 mio. tkm ali 1,6 mio. ton.

■ Največji delež v strukturi prevoza nevarnega blaga po železnici so obsegale vnetljive tekočine (preko 85 %) in plini (preko 8 %) od vseh mio. tkm prevoženega nevarnega blaga, medtem ko so preostale nevarne snovi (vnetljive trdne snovi, oksidirajoče snovi, jedke snovi, rakotvorne, kužne in druge snovi) obsegale zanemarljivo majhen delež.

PROMET

ŽELEZNIŠKI PREVOZ NEVARNEGA BLAGA

EU-27

Slika 36: Železniški prevoz nevarnega blaga, evropska primerjava¹⁾, 2007

Vir: Eurostat

■ Med državami članicami so v letu 2007 po železnici prevozile največ nevarnega blaga Nemčija, Latvija in Estonija (14.837, 6.738 in 5.752 mio. tkm). Podatka za EU-27 ni bilo mogoče oceniti, ker za Luksemburg in Francijo ni bilo razpoložljivih podatkov, medtem ko na Cipru in Malti bodisi takega prevoza ni bilo ali je bil ta zanemarljivo majhen. Slovenija je bila med 25 državami, za katere so podatki bili na voljo, uvrščena po obsegu prevoza nevarnega blaga po železnici na 19. mesto. Ta je v letu 2007 znašal 317 mio. tkm.

DEFINICIJE NEKATERIH UPORABLJENIH POJMOV

ZRAK

Izpust je izpust plinastih delcev ali topnih odpadnih snovi/onesnaženje v zrak iz virov onesnaženja.

Toplogredni plini so plini v ozračju, ki zadržujejo toplotno sevanje Zemlje: ogljikov dioksid (CO_2), metan (CH_4), didušikov oksid (N_2O), fluorirani ogljikovodiki (HFC), perfluorirani ogljikovodiki (PFC), žveplov heksafluorid (SF_6).

Predhodniki ozona so snovi, ki prispevajo k nastajanju prizemnega ozona: dušikovi oksidi (NO_x), ogljikov monoksid (CO), metan (CH_4), nemetanski lahkohlapni ogljikovodiki (NMVOC).

Delci so mešanica trdnih in tekočih delcev suspendiranih v zraku; primarni delci PM_{10} , predhodniki delcev: dušikovi oksidi (NO_x), žveplov dioksid (SO_2), amoniak (NH_3).

VODA

Vodni vir je vir vode, iz katerega se zajema voda za preskrbo prebivalstva ali za tehnološki proces in hlajenje v podjetjih. Vodni viri so: podzemna voda izdatnejših vodonosnikov, izviri podzemne vode, izviri podzemne vode s površinskim dotokom, tekoče vode, naravna jezera, umetni zbiralniki vode, meteorne vode in umetne bogatitve.

Primarno vodovodno omrežje so cevovodi, ki potekajo od črpališč ali zajetij do sekundarnega vodovodnega omrežja in vodohramov, oziroma cevovodi med posameznimi stanovanjskimi ali drugimi območji.

Sekundarno vodovodno omrežje je napeljava, ki se uporablja za neposredno priključevanje porabnikov na posameznem stanovanjskem, industrijskem ali drugem območju.

Sveža voda je voda, ki je prevzeta iz virov v naravnem stanju ali pa je pred uporabo obdelana (koagulacija, filtracija, dezinfekcija).

Pitna voda je voda, ki po mikrobioloških, fizikalnih, kemičnih in radioloških lastnostih ter po vsebnosti pesticidov in strupov ustreza merilom, ki so predpisana s Pravilnikom o pitni vodi (Uradni list RS, št. 19/2004, 35/2004, 26/2006, 92/2006, 25/2009). Higienško neoporečna voda se uporablja za javno preskrbo prebivalstva in za proizvodnjo živil, namenjenih za prodajo.

Odpadna (onesnažena) voda je voda, ki zaradi kakovosti, količine ali časa nima več neposredne vrednosti za namen, za katerega je bila uporabljena oz. proizvedena. Odpadna voda se po uporabi ali kot posledica padavin onesnažena odvaja v javno kanalizacijo ali v vode. Odpadna voda je lahko komunalna, industrijska/tehnološka ali padavinska odpadna voda.

Kanalizacija je omrežje med seboj povezanih kanalskih vodov, kanalov in jarkov ter naprav za odvajanje odpadne vode iz stavb in padavinske vode s streh in z utrjenih, tlakovanih ali z drugim materialom prekritih površin.

Čistilna naprava je naprava za obdelavo odpadne vode, s katero se zmanjšuje ali odpravlja onesnaženost odpadne vode. Čistilne naprave so lahko komunalne, industrijske ali neodvisne.

DEFINICIJE NEKATERIH UPORABLJENIH POJMOV

Primarno čiščenje je čiščenje komunalne odpadne vode s fizikalnim in/ali kemičnim postopkom, ki vključuje usedanje trdnih delcev ali drug postopek čiščenja, pri katerem se biološka potreba po kisiku v surovi odpadni vodi, izražena kot BPK5 (biološka potreba po kisiku po petdnevni inkubaciji), pred izpustom zmanjša za najmanj 20 %, količina neraztopljenih snovi pa se zmanjša za najmanj 50 %.

Sekundarno čiščenje je čiščenje komunalne odpadne vode po postopku, ki vključuje biološko čiščenje s sekundarnim usedanjem ali drug postopek, v katerem se BPK (biološka potreba po kisiku) zmanjša vsaj za 70 %, KPK (kemijska potreba po kisiku) najmanj za 75 %, neraztopljene snovi pa se zmanjšajo najmanj za 90 %.

Terciarno čiščenje pomeni čiščenje (dopolnilno sekundarnemu) odpadne vode po postopku, s katerim se dosega odstranjevanje dušika in fosforja ter/ali drugih onesnaževal, ki vplivajo na kakovost ali uporabo vode. Terciarno čiščenje vključuje poleg sekundarnega čiščenja še postopek za zmanjšanje celotnega dušika za vsaj 70–80 % in/ali celotnega fosforja za vsaj 80 %. Terciarno čiščenje se obravnava kot dodatno čiščenje substanc, ki so ostale po sekundarnem čiščenju. To izboljšano čiščenje je potrebno za t. i. občutljiva območja vodotokov.

ODPADKI

Odpadek je vsaka snov ali vsak predmet, razvrščen v eno izmed skupin odpadkov, določenih v Klasifikacijskem seznamu odpadkov, ki ga njegov povzročitelj ali druga oseba, ki ima snov ali odpadek v posesti, zavrže, namerava zavreči ali mora zavreči.

Med odpadke ne spadajo snovi, ki se izpuščajo z odpadnimi plini v zrak, in snovi, ki se odvajajo z odpadnimi vodami neposredno v vode ali v kanalizacijo.

Komunalni odpadki so odpadki iz gospodinjstva ali njim po naravi ali sestavi podobni odpadki iz proizvodnje, trgovine, storitvene ali druge dejavnosti.

Nevarni odpadki so odpadki, ki imajo eno ali več nevarnih lastnosti.

Med nevarne odpadke štejemo npr. odpadna olja, okside, soli, kisline, luge, koncentrate, odpadke organskih topil, barve, lake, smole, agrokemijske in farmacevtske preparate, specialne odpadke iz bolnišnic ter druge nevarne odpadke organskega in anorganskega izvora.

Nevarni odpadki so po Uredbi o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08) razvrščeni v Klasifikacijski seznam odpadkov po skupinah odpadkov skupaj z drugimi odpadki in so označeni z zvezdico ob klasifikacijski številki odpadka.

Klasifikacijski seznam odpadkov je seznam odpadkov, nevarnih in nenevarnih, razvrščenih po ustreznih skupinah predvsem glede na izvor nastanka odpadka. Za vsak odpadek je poleg natančno opredeljenega imena vpisana še ustreznna klasifikacijska številka odpadka.

Predelava odpadkov je namenjena koristni uporabi odpadkov ali njihovih sestavin in zajema predvsem reciklažo odpadkov za predelavo v surovine in ponovno uporabo odpadkov ter uporabo odpadkov kot gorivo v kurilni napravi ali industrijski peči ali uporabo odpadkov za pridobivanje goriva. Sežiganje komunalnih in drugih odpadkov s toplotno obdelavo zaradi njihovega odstranjevanja ni predelava odpadkov.

Odstranjevanje odpadkov je namenjeno končni oskrbi odpadkov, ki jih ni mogoče predelati, in zajema predvsem različne postopke obdelave odpadkov in odlaganje odpadkov.

DEFINICIJE NEKATERIH UPORABLJENIH POJMOV

INVESTICIJE ZA VARSTVO OKOLJA

Investicije na koncu proizvodnega postopka so namenjene novim načinom, tehnologijam, postopkom ali opremi, za zbiranje in odstranjevanje onesnaženosti ali onesnaževal (npr. emisij v zrak, izcednih voda pri odlaganju odpadkov), ravnanju z onesnaževali in njihovem odlaganju ter za redno opazovanje in meritve stopnje onesnaženosti (predvsem na koncu proizvodnega procesa – na iztoku ali izhodu, kot npr. emisijski filtri, naprave za čiščenje odpadnih voda, zbiranje odpadkov in ravnanje z njimi).

Investicije med proizvodnim postopkom so namenjene novim tehnologijam ali izboljšavi starih tehnologij, postopkov ali opreme, s katerimi se preprečujejo ali zmanjšujejo količine onesnaženosti, povzročene med proizvodnim procesom, in z njimi povezanih izpustov onesnaževal (zmanjševanje vpliva na okolje).

Investicije za varstvo okolja v industriji: vse investicije za varstvo okolja iz področij dejavnosti C, D, E po nomenklaturi NACE Rev. 2.

Bruto domači proizvod (BDP) je najpomembnejši agregat nacionalnih računov in najboljše merilo celotne ekonomske aktivnosti. Za izračun se uporabljajo trije pristopi: – proizvodni pristop meri BDP kot vsoto dodanih vrednosti rezidenčnih proizvodnih enot v osnovnih cenah in neto davkov na proizvode in storitve; – izdatkovni pristop meri BDP kot vsoto izdatkov za končno potrošnjo, bruto investicij ter razlike med izvozom in uvozom proizvodov; – dohodkovni pristop meri BDP kot vsoto primarnih dohodkov, razdeljenih rezidenčnim proizvodnim enotam.

ENERGETIKA

Energetska intenzivnost je razmerje med količino energije (oskrba z energijo ali končna poraba energije) in bruto domačim proizvodom, izraženim v stalnih cenah. Energetska intenzivnost se manjša s izboljševanjem energetske učinkovitosti.

Energetska odvisnost je razmerje med neto uvozom in oskrbo z energijo na ravni države. Meri odvisnost države od uvoza energije.

Energetska učinkovitost je razmerje med končno porabo energije in oskrbo z energijo.

Oskrba z energijo je količina energije porabljena znotraj meja države.

Izračuna se: domača proizvodnja + uvoz – izvoz – mednarodna pomorska skladišča + spremembe zalog.

Tona ekvivalentne nafte (toe) je enota, ki izraža količino sproščene toplote pri zgorevanju ene tone nafte. Toe je računsko enota, ki se uporablja v glavnem za prikazovanje porabe energije v energetskih bilancah. 1000 toe = 41,868 TJ

PROMET

Stopnja motorizacije pomeni lastništvo osebnih avtomobilov, ki ga praviloma izražamo s številom osebnih avtomobilov na 1 000 prebivalcev (EEA, 2002).

Število osebnih avtomobilov na 1 000 prebivalcev. Upošteva se število osebnih avtomobilov, registriranih v Sloveniji, in število prebivalcev na dan 31. 12. Specialni osebni avtomobili niso vključeni.

DEFINICIJE NEKATERIH UPORABLJENIH POJMOV

Osebni avtomobil je cestno motorno vozilo razen motornih koles, namenjeno za prevoz potnikov, z največ devetimi sedeži (vključno z voznikom). Število osebnih avtomobilov je opredeljeno z vozili, ki so na določen dan registrirana v državi in lahko uporabljajo ceste, odprte za javni promet.

Avtocestno omrežje je mrežje, ki zajema avtoceste in hitre ceste z deljenim cestiščem.

Tonski kilometri (tkm) so seštevki zmnožkov količine blaga in razdalj, na katerih je bilo blago prepeljano. En tonski kilometer predstavlja prevoz ene tone blaga na razdalji enega kilometra.

METODOLOŠKO POJASNILO

Da bi zagotovil primerljivost podatkov, je Eurostat statistične podatke, ki veljajo za obdobje pred letom 2007, preračunal na vse današnje države članice EU-27.

KRATICE IN KRAJŠAVE

ARSO	Agencija za okolje RS
BDP	bruto družbeni proizvod
Popis 2002	Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v R Sloveniji v letu 2002
SURS	Statistični urad Republike Slovenije

MERSKE ENOTE

EUR	evro
GWh	gigavatna ura
kg/preb.	kilogram/prebivalca
kgoe	kilogram ekvivalentne nafte
km	kilometer
m ³	kubični meter
mio.	milijon
NMVOC	nemetanski lahkohlapni ogljikovodiki
PM ₁₀	primarni delci
t	tona
toe	tona ekvivalentne nafte
tkm	tonski kilometer
%	odstotek

SEZNAM DRŽAV: IMENA IN KRATICE (ISO 3166)

Ime države	Kratika	Ime države	Kratika
SKUPAJ EU-27	EU-27	Luksemburg	LU
Avstrija	AT	Madžarska	HU
Belgija	BE	Malta	MT
Bolgarija	BG	Nemčija	DE
Čiper	CY	Nizozemska	NL
Češka republika	CZ	Poljska	PL
Danska	DK	Portugalska	PT
Estonija	EE	Romunija	RO
Finska	FI	Slovaška	SK
Francija	FR	Slovenija	SI
Grčija	GR	Španija	ES
Irska	IE	Švedska	SE
Italija	IT	Združeno kraljestvo	UK
Latvija	LV		
Litva	LT	Hrvaška	HR

VIRI IN LITERATURA

- Energy, transport and environment indicators, 2007
- Energy, transport and environment indicators, 2008
- EEA Report - Water resources across Europe — confronting water scarcity and drought. 2009. EEA, Copenhagen, 55 str.
- Environmental expenditure statistics: Industry data collection handbook, Eurostat, 2005
- Uredba o ravnanju z odpadki, Uradni list RS, št. 34/2008
- <http://www.arso.gov.si>
- <http://nfp-si.eionet.europa.eu>
- <http://www.uradni-list.si>
- <http://www.stat.si>
- <http://www.stat.si/pxweb/Database/Okolje/Okolje.asp>
- <http://www.stat.si/pxweb/Database/Ekonomsko/Ekonomsko.asp>
- <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>
- <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/energy/introduction>
- http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database?_piref458_1209540_458_211810_211810.p=d&_piref458_1209540_458_211810_211810.displayNormalTree=doAction&_piref458_1209540_458_211810_211810.nextActionId=3
- <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/transport/introduction>
- Prve objave, SURS
 - http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2635
 - http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2679
 - http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2636
 - http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2607
 - http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2542
 - http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2532
 - http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2497
 - http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2458
 - http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2643

KAKO DO STATISTIČNIH PODATKOV IN INFORMACIJ?

- **na spletnih straneh Statističnega urada RS**
www.stat.si
- **po pošti, telefonu, telefaksu ali elektronsko**
naslov: Statistični urad Republike Slovenije,
Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana, Slovenija
telefon: (01) 241 51 04
telefaks: (01) 241 53 44
telefonski odzivnik: (01) 475 65 55
e-naslov: info.stat@gov.si
- **z naročilom statističnih publikacij**
naslov: Statistični urad Republike Slovenije
Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana, Slovenija
telefon: (01) 241 52 84
telefaks: (01) 241 53 44
e-naslov: prodaja.surs@gov.si
- **z obiskom v informacijskem središču**
poslovni čas: od ponedeljka do četrтка od 9.00 do 15.30
petek od 9.00 do 14.30